

SLOVENE

Štev. 184. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vseh čez dvorile nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
1. — 12. ure dopoldne.
Recepti se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 13. avgusta 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopno po vrsti (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrat
30 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

In kaj za sedaj?

I.

Članki moji o zboljšanju učiteljskih plač so zbudili mnogo zanimanja. Pripisujem to važnosti predmeta. Nikakor ne bodem presenečen po obilici raznovrstnih odgovorov in ugovorov, baš nasprotno: saj sem jih izžival namenoma, kajti to je bilo najboljšo sredstvo, primorati in prisiliti širšo javnost, da se intenzivneje bavi s perečo zadevo ter uglobi v veleznamenito to vprašanje. Celó ostra polemika mora tú le koristiti stvari. Zgolj z jedno samo izjemo: polemika ne bi smela biti tako nepremišljena in nerazsodna, tako prozorna in plitva kakor ona, koja je bilo čitati v sobotni številki „Slov. Naroda“ z dne 6. avg. t. l. pod naslovom: „Šukljejev račun.“

Cenjeno glasilo naprednega razumnštva slovenskega preludovalo je dotičnemu članku že par dni poprej z zasoljeno notico, da sem jaz, izračunši zvišek deželnega obremenjenja za šolske namene v dobi 1867.—1901. z 7066%, se le — 7066 krat zlagal! In tudi v uvodnem članku, posvečenem mojemu umovanju, čitati je na raznih mestih, da ves moj „račun ni drugega, kakor laž in sleparija.“ Predbaciva se meni, da „vedoma lažem in sleparim“ ter kar je enakih ljubeznjivosti več, od katerih mrgoli „Narodov“ uvodnik.

A vse to zgolj radi tega, ker v uredništvu v „Narodni tiskarni“ baje niti razumeli niso, kaj pomeni naslov mojim člankom, kateri se glasi: „Učiteljske plače na Kranjskem in deželne finance.“ Nevednost gotovih krogov sega tako daleč, da niti obsega tega v narodno politični vedi baš tako kakor v praktični politiki povsem vstajenega pojma ne pojmi. Govoreč o deželnem obremenjenju, o deželni potrebnosti itd. moral sem misliti zgolj na gospodarstvo z deželnimi sredstvi, osredotočeno v deželnem zboru in deželnem odboru, nikakor

pa ne na skupnost posameznih zasebnikov, tvarjajočih deželno prebivalstvo ter na njih zasebno gospodarstvo. Vsakemu mislečemu človeku je to moralo biti jasno na prvi pogled, saj bi sicer celó šolska potrebnost za leto 1901. morala biti izračunjena mnogo višje nego 1.050.000 K. Ako bi se namreč hotel ozirati tudi na šolska bremena posameznih občin, dodati bi bil moral ves ogromni trošek za šolske zgradbe isto tako, kakor nemalo potrebnost za šolske stvarne potrebnosti, katere tudi po obstoječih zakonih ne zadevajo deželnih financ, temveč zgolj finance posameznih šolskih občin.

Primerjal sem tedaj po vsej pravici le normalno-šolski in deželni zaklad iz l. 1867. z istima zakladoma l. 1901. Da je tako primerjevanje jedino pravilno ter primerno današnji znanstveni metodi, razvidno je iz tega, da se tudi c. kr. centralna statistična komisija v znani svoji publikaciji o gospodarstvu posameznih avstrijskih dežel izključno poslužuje te jedine mogoče in znanstveno dopustne oblike pravilnega primerjanja.

A sebi v prilog moram se sklicavati še na drugo avtoriteto, na veljaka, koji glede absolutne zaupnosti pri cenjenem občinstvu „Slov. Naroda“ mnogo več izda nego predsednik državnega statističnega urada, slavni dr. Inama - Sternegg in vsi njegovi sodrujci. Ta znanstveni veljak je — dr. Ivan Tavčar sam! Kako pa je ta vednostna veličina bil izračunal ves državni trošek za ljudsko-šolstvo na Kranjskem? Po vsej pravici, držeč se namreč dotičnih nastavkov državnega proračuna, zgolj bore z 2600 K. In vendar zna vsak ljubljanski šolarček, da znaša samo potrebnost za obe, od države na Kranjskem vzdržani c. kr. vadi, katerima sigurno nihče ne bode odrekal značaja ljudskih šol, brezdvomno več nego bagatelo 2600 K. Žal, da v politični stroki treba slehernemu sodelovavcu, bodisi celo tako obsežnega duha kakor dr. Ivan Tavčar — vsaj nekoliko baviti s pre-

suhoparnim gradivom, kakor ga nahajamo v neskončnih številčnih vrstah državnih proračunov in računskih sklepov. Da bi bil dr. Tavčar le nekoliko pogledal v dotično stvarino, izvedel bi takoj, da znaša za tekoče leto državna proračunjena potrebnost zgolj za plače in službene doklade šestih stalnih učnih sil na onih dveh ljudskih šolah, združenih z učiteljskima, brez vseh drugih izdatkov v iste ljudsko-šolske namene primerno visoke svotice 23650 K! Navzlic temu imel je prav dr. Tavčar s svojim računom, kateri je po svoji metodi docela kongruenten z mojim, od „Sl. Naroda“ tako ljuto napadenim; kajti za statistično razmotrivanje vezan je preiskovalec na sistematično državnega proračuna, na njegovo šematično razvrstitev, preko katere ne more, niti ne sme. —

S tako otročiji ugovori se mi tedaj ne pride do živga, pač pa priznavam drage volje, da se po vsej pravici dá očitati mojim predlogom neka, in sicer velika nedostojnost.

Po mojih nasvetih bi se namreč utegnili v šolske namene skup spraviti kakih 300.000—400.000 K na leto, ne da bi trebali v to svrhu le za odstotek zvišati nakladi na direktne davke. Izrečno naglašam, da se po mojem mnenju poleg od mene priporočenih virov dadó še izumiti ter izkoriščati drugi, kajti moje naštevanje je zgolj eksemplifikativno. Ali lahko se mi oporeka: „Da, verjamemo, da se bode na ta način denar dobil, toda — kedar?“ In temu ugovoru bi jaz moral pritrditi v toliko, da bi pač poteklo nekoliko let, preden se pokaže popolni gmotni učinek nasvetovanih sprememb in novih naprav. Uže ta okolnost zavira, da potrebuje morebiti sleherni mojih predlogov v svojo izvršitev deželni zakon. Dokler se tak zakon priredi, sklence in od Nj. veličanstva potrdi, gre mnogo časa v izgubo. Najprej bi se pač mogla doseči sprememba deželnega zakona o normalno-šolskih zapuščinskih doneskih,

ali žalibog je baš iz tega predloga najmanj dohodka pričakovati za deželno blagajno. Povprečno zvišanje deželnih dohodkov od zapuščin baje ne bode preseglo svote 30.000—50.000 K na leto, intak prirastek davčnosti izgine proti zvišanju potrebnosti za boljše učiteljske plače. Dalje, reforma zakupninske sisteme na Kranjskem, od katere si največ naadam, potrebuje v svojo izvršitev sila zamudnih in težavnih pogajanj, ne glede na to, da se denarni efekt dotične spremembe sploh ne dá preje konstatovati nego po preteku jednega zakupninskega leta po dejanski uvedbi celotnega dež. zakupa. Kar se pa tiče osnove dež. zavarovalnice, tudi če so v to svrhu uže izpolnjeni vsi zakonodavni in stvarni pogoji, bode vendar-le s prva zelo pičila z dotičnimi pribitki in čistimi dobički. Da, še več, sestava celega zavarovalnega aparata ter osiguranje ostalih potrebščin provzročalo bode v začetku toliko troškov, da bode bilanca prvega upravnega leta bržkone končala s pasivnim saldóm, ne glede na to, da bodo dosedanj zavarovalnici mogli k deželnemu zavodu prestopati itak le po poteku njihovih zavarovalnih pogodb z zasebnimi zavarovalnicami.

Tedaj, kakor sem do duše uverjen o plodovitosti in izvršljivosti svojih predlogov, temu ne oporekam, da so „ein Wechsel auf lange Sicht.“ Učitelstvo pa zahteva nemudoma zboljšanje svojega gmotnega položaja, in hladnokrvni pogled na naše ljudsko šolstvo sili tudi onega, kateri kakor jaz, prav kritično soja istinito uspehe njegove, da resno misli na nujno pomoč. Treba torej skrbeti za prehod, dokler se ne zagotovi popolni učinek nasvetovanih naprav in določil.

Učitelji vprašajo: „In kaj za sedaj?“
Odgovor bodo dobili v mojem zadnjem članku.

Na Kamnu, avg. 1904.

Fran Šuklje.

LISTEK.

Z Račja per Štajnprik.

Naj se jem pa nkar na feršmaga, de tud jest nejkaj od teh našeh purgarjav u jeh cajtenge pišem, pa za duobr nej guor vzamejo. Se zastoup, de na znam taku lpu pisat, kuker kak kancelisk šribar al pa kakšn derehtar k zmjeram na pjont sedi pa šriba, pa bo že gveral, sej glih taku zarukan pa mi purgari tud nejsmo kuker kakšen Kum lanc tamle guor. Ds se le zastuop pa je duobr, jelte de?

Pa nkar naj na zmjerjo, de tu muoje pisaje enmal s tuo nemško špraho mejšam, pa sej vejo kaku grje, sej derguot per purgarjev tud nej lejpše, pa še per vas v Lblan se na muorte glih postavt, sej vejim. Zdej, kso bli tist Pejmei per vas, so ani taku šinfal dez Lblancane, de muorte vesjel bit, de jeh resumejl nejste. Rjekl so, de so jeh lblankas gaspudje k sjeb povabil, satu de b jem pokazal, kaku de je v Lblan vse lpu naruodn, kso pa kje peršl, so pa vidl, de povsuod ta nemška špraha regjira jen de

vsa gaspuoda po nemšk govati, frajle jen fantje, foterji jen frave.

Če kak račensk purgar na suojo hišo kej nemškega abeja, na pergliho Šumaher al kej tsoga, naprav tu zatu de pokaže, de se per jem tud na bol ta noblo vižo štufeltni za gaspude jen za frave dejlajo, nemšk se pa per jem neč na govati. H vječm keder grje kak purgar h Gmajnarce ano kugelco pjera spit rječe rat kakšno nemško besejdo de jo zna, zatu de pokaže de ja tud purgarek pa de ma tud pravico v nemšk aštari pjer pit, pa de ga rajš v ta gasposk cimer spatje, de mo nej trejba glih per kumlanceh sedejt pa tistga pjera pit k ga samu kumlansk želuoode prenjesse.

Zatu k muorete vejdet de per Gmajnarce je ta narbol ubrajtana aštarija, vse druge vkep nejso na pu tulk štmame. Tam majo zmjeram frisen pjer, pa bol nobel je. Zatu grjejo purgari nairajš kje, pa tud kumlanc keder pridejo v Rači, grjejo samu h Gmajnarce pa se ga čas taku nalejzejo, de ga komej damov pervleječejo. Pa jem tud žiher povejm, kam de tu pjele. Tu pjele kje, de sje Gmajnarce zdej ano grejšino kpiža, kum-

lane so pa vsi sadovžjen pa zmjeram bol dal grjejo.

Zdej so pa fajmoštri per jeh začel pridgvat zuper tu pjančvaje, pa neč kej ne spravjo, zatu k farmani take pridge neč kej na abrajtajo. Zdej pa še bolj pjejo, zatu k pravjo: Buomo pa mi bol pil, če ga gaspudje na buojo, kaj buo pa s pjačo drgač? Jedn jem je pa še taku povejdov: »Vejo kaj ani, ani tejga nejso guor spravil, pa ga tud dol na buojo. Naj le per mjer pstjev.

Čas jem je pa vender perdjeleč v Rači peršpenojerat pjer pit, zatu ses pa taku zmisl, de se zdej guor per jeh povsuod pjer tuoč, pjer se pa ad Gmajnarce u flašah dabiva. Pa govare, de Gmajnarce tist pjer k u faselneah astane u flaše potuoč pa kumlancam preda. Jest pa tejga na muorem zagvišat. Samu an kumlanc mje pravu, de je tist pjer taku kislu, pa de ga zmjeram ad jega po trebuh kuole. Gvišnga pa neč na vejim. Sej majo pa tud rajš de je enmal bol kisel, pa če enmal kuole. Ani vse rad pijeje, de voda nej, če je pa bol pstu pa kisel pa še rajš, zatu k več zalježe.

Seer se pa tud per Gmajnarce v slavenj-

ski šprah postreže, kmjetam zmjeram, purgarjam pa tud, če glih kdu pogierva. Jenkrat kso must žegnaj je vona ano vjelko bjertšalt napravla kar na frej plac, pa dekljetz so v narodneah nošah kjelnarle pa »ehte frankfurtar birštelce« perđajale.

Per tas je še velik druseh uštari, kso bol slavenjske, pa na grjejo taku duobr. Se v Naruodnem duom mamó jeno k pa na vleječe taku. Kmjetam je predjeleč, zatu k keder pridejo v Rači se jem mdi, pa grjejo h Gmajnarce, k je za nejkaj šritav bližej, purgari je pa tud ne štmamo, zatu k je klerikalna, mi smo pa bol naprejd. Jest mislem, de so se fster Rižnar enmal prenagl, k so kpil ta Naruoden duom še prejd predn smo mi naruoden postal. Zatu pa zdej vječ tal prazn staji pa čaka na tiste rajte k bo per nas zglnla nemškutarija pa purgarija.

Jest pa mislem po svoji slab pamet takule: Naj bse puobje nkol na napil pa na stjepl, naj bse aben dekle nkol na pokvječl, naj b nabjeda na goifov pa kaj na ukradu pa drug drugm neč slabga ne stril, pa tud anmal v cjerkv hodil pa molil kukler je prav, zatu kdur se cjerkve rad agible se na bo lahk kajhe agibav.

Od beneških Slovencev.

Koncem julija se je zaključilo šolsko leto v videmskem semenišču in dijaki so se razšli na počitnice. Vseh Slovencev je bilo v semenišču 31. Izmed teh je eden, g. V. Mihelič, doma iz Kokre na Kranjskem. Slov. bogoslovcev je samo eden dovršil študije in bil posvečen za mašnika, namreč g. Trepo iz Sedigle, zadnja postojanka ben. Slovencev, kjer o slovenščini ne bo več kmalu govora. V prejšnjih letih so se slovenski dijaki jako odlikovali v gimnaziji, ter bili prvi skoraj v vsakem razredu. Sedaj odličnikov primanjkuje, najbrže ker elementarne šole doma nedostatočno dovršujejo, docim so se preje sploh vsi šolali v Čedadu, ter se tako lepše učili posebno italijanščine.

Znano je, da je rektor semenišča Slovenec iz Foje (Fuedis) mons Pelizzo, jako podjeten mož, ki je prenovil semenišče in ga uredil popolnoma moderno. Mimo tega se zdaj pod njegovim nadzorstvom zida pomozno semenišče v Čedadu (Cividale), kamor bode prenesena nižja gimnazija, in kjer se bodeta vzdrževala za boljše ureditev študij tudi četrti in peti razred elementarnih šol. Na jesen se pa novo semenišče porabi kot letovišče za videmske semeniščnike, katerih je zdaj skupno (gimnazijcev in bogoslovcev) nekaj čez 400.

Naši slovenski dijaki se v pičlih prostih urah vadijo z veseljem in navdušenjem v slovenščini. Čez polovico jih je upisanih pri družbi sv. Mohora. Tudi razne druge knjige dobivajo na razpolaganje. To zanimanje za svoj lastni jezik je prav lepo in nadebudno znamenje. Moram dostaviti, da so nas svoje dni jako pisano gledali ter nas zaničevali; a zdaj ko se Slovenci ne sramujejo svoje narodnosti pred furlanskimi sošolci, jih nobeden ne draži in ne zaničuje. In tako je prav!

Sentpetrski Slovenci zidajo vrh prekrasne Matajurja (1643 m.) malo kapelico ob vznožju velikanskega spomenika, ki so ga postavile Zveličarje vse beneške škofije začetkom XX. stoletja. Kapela je bila že v načrtu spomenika, a denarjev ni bilo; Slovenci so si jo omislili sami in bo slovesno blagoslovljena dne 5. septembra t. l. —

Letina je zelo lepo kazala; a suša je že precej škode napravila tu in tam, dasi ni mnogo odkar je deževalo. Žgoče solnce in suh veter tekmuje, kdo preje zemljo posuši. —

Zadnje čase smo tudi imeli nekaj nesreč v različnih krajih ben. Slovenije; tako n. pr. enega je strela ubila, druga dva sta prišla nesrečno vsak pod svoj voz. —

V Režiji so dobili novega kaplana, furlanskega novomašnika. —

Pred tednom dni si je ogledal Veliko jamo pri Trčmunu znani prazgodovinar prof. Gherardini. Omenjena jama je bilo precej komodno prazgodovinsko selišče neolitike dobe, kakor se jasno vidi iz starinskih ostankov. O tem več svoječasn.

Napreden učitelj.

Iz št. Vida nad Ljubljano.

Lep vzorec naprednega učitelstva imamo v št. Vidu nad Ljubljano. Piše se za Božiča. O njem vemo neko zelo zanimivo zgodbo. Se v št. tku letošnjega šolskega leta, v prvem četrtletju, je naročil učencem 3. razreda, naj mu prinese vsak po 14 v za zveske, kdor pa h.č. imeti še atlant, naj prinese 1 K 40 v več. To bi znašalo skupaj nekako še nad 20 K. Otroci so čakali in čakali, kdaj bodo dobili naročene stvari, ki so jih že plačali naprej. a atlantov in zvezkov kar ni hotelo biti. Samo ob sebi je umevno, da so začeli g. učitelja izpraševati, kdaj bodo dobili svoje stvari. Izgovor je pa dber, če ga tudi pes na repu prinese. In kaj jim res

Nemškutarije mamó per nas še na ocente. An foter so ankret rjekl, deb jo rad perdal, pa če jo buomo taku perdalj je žje ankol perdal na buomo. Jest jem buom še ano perglho povejda: — Jankret je k nam paršjo an pjontar, k je znav pra duobr sla vejnak, pa je rjeku de je Nemc. Pa je tist gaspud pjontar paršjo per malc per krugelo pjera vkop s ta drugm pjontari pa avkman, kso bli vsi slavejnak. Pa nej votu s abjenem ubjene naše besejde spregovurt. Puokli ga je pa jeda uprašav, zakaj de nuoče ž njim po slaoejnsk govuort, un je pa rjeku: »Vi-sens tos ket keken mojne Principjen.« Kso pa ta drug gaspudje avkman pa pjontari tu šlišal so se pa taku ustrašl, de so kar po nemšk začel govuort.

Vejo kaj gaspud cajtengederekatar? — Jest sam an mejhen purgar, k na pridem v tako družno. Čeb pa mjen kdu taku pavejdo, jem pa vendr žiher povejm, kajb ž jim napravo. Jest b ga sta lejo roko ad sprejda za vrat perjev, in b mo pokazu, de so naš kvjejr venderle še hujš, kukar pa jeh principi.

pove g. učitelj? Pravi, da je zvezkov že precej nakupil, pa da — risum teneatis amici — da mu jih je 20 podgana snedla. Ubogi šolarček, ki bi se bil prikazal s tem izgovorom pred svojim g. učiteljem, kadar bi prišel brez naloge v šolo! Spet so čakali ubogi učenčki in se dali nekaj časa odpravljati s takimi in enakimi odgovori. Ker pa le niso jenjali izpraševati po zvezkih in atlantih, se je Božiču že tudi zdelo sitno, vedno »gruntati« novih izgovorov; zato je pa segel po nekem drugem sredstvu — za odgovor je namreč začel otroke pretepati, dasi je to po novih postavah prepovedano, češ, da ni več »napredno«. No, v svojem preveteliku »ajfru« je g. Božič tudi to pozabil, dasi je sicer zelo napreden. Tako se je po go tilniah javno baha, da ne veruje v Boga. In tak učitelj naj vzgaja otroke? No, učencem seveda ni kazalo drugega, kot molčati in mirno čakati, češ, morda le še kaj pride odkodi. Tako je prišel konec šolskega leta, a otroci še vedno niso imeli zvezkov, niti atlantov. Ker so videli, da je vsa stvar že praneumna, so prosili g. učitelja, naj jim vrne denar. Gotovo so bili za to upravičeni. No, namesto odgovora so bili zopet tepeni. Kje so bile takrat že tiste kronce, kaj ne, g. Božič? Toda vaše pa le niso, nika ne mislite!

Mimogrede pripomnimo, da se že otroci sami izgledujejo nad ne baš prelepim vedenjem svojega g. učitelja. Tako pripovedujejo, da so videli nekoč g. učitelja, ko so šli tako težko po cesti, da sta jih morala dva opirati, dasi ni bilo nikjer slišati, da bi si bili zlomili nogo! Kaj ne, lep zgled! Sicer bi pa vedeli Sentvidci o tem še marsikaj povedati... Doslej še menda ni bilo slišati, da bi morali ubogi kmetijski otroci zbirati denar za namene svojega učitelja. Kakor čujemo, je g. nadučitelj pri neki priliki kazal g. katehetu paragrafe disciplinarne reda, ko je hotel med učenci nabrati majhen prispevek v neki pobožni namen, češ, da učencem sploh ni dovoljeno zbirati denarja. V kakšen namen pa je uporabil Božič imenovano zbirko, to ve povedati marsikdo v št. Vidu, ki Božiča pozna. G. nadučitelj, kje so pa zdaj tisti paragrafi? Sicer pa mislimo, da ime »nadučitelj« pomeni ne koga, ki naj bo nad učitelji, in ki ima torej dolžnost, jih nadzirati, če se ne ravna po paragrafi. Zadevo samo pa priporočamo v razmišljanje slavnemu dežel nemu šolskemu svetu! Če pa temu ne bo dišalo, jo pa morda utegne kdo priporočiti še kakšni drugi oblasti...

Socialne stvari.

soe Splošno osrednjo zvezo proti alkoholu so ustanovili v Altoni. Zvezi je pristopilo 20 nemških abstinentnih društev, katera štejejo 60 000 članov in 11 zmerno-stnih časopisov z 12 000 naročniki. Zveza si je stavila zadačo, uplívati na zakonodajo in javno mnenje, nadzorovati pijače in bode ustnovila tajništvo za abstinenco. Razvila bode tudi agitacijo za abstenenčno idejo.

soe Napredovanje delavske stranke v Avstraliji. V Walesu v južni Avstraliji, so bile pred kratkim splošne volitve, ki so izpadle ugodno za sedanje avstralsko delavsko ministristvo. Pri teh volitvah so tudi prvič volile ženske.

soe Gospodinjje in služkinje na Angleškem. Iz Londona poročajo, da se je ustanovilo tam društvo gospodinj in služkinj. Na čelu »Domestic Service Union«, ki prične delovati s septembrom, stoji Alice Archer. Društvo bode imelo dva oddelka, prvi bo za gospodinjje, drugi za služkinje. Vsak oddelak voli odbor in oba odbora se bosta posvetovala o skupnih zadevah. Vse služkinje stare nad 16 let zamorejo pristopiti k temu društvu. Vsak oddelak bo zo

Zdej se per nas žje dobje po štacunah slavejnake bigelce al pa slavejnake ansihtakarte, če jeh glih kdu pogjerva, drgač dajo pa kar nemške. Jest pa mislem, deb per nas štacnari nemškeh takeh rdi še mejt ne smejl. K sem jest jenkrat tam v Filah, k sem bio na rajž, pogjervo slavejnake bigelce, so me taku gljedal kukar Kriššov ravbar. Če ne buomo Nemcem vsa glih taku povračal, kuker oni nam, se nabuajo nkol manjere naučil. V Filah al pa kje drgje, kjer je več Nemcev, b slavejnak štacnar al pa bjert, jo mogu prec pobrat, per nas pa Gmajnarca narbulš gteft dejla.

Vejste kaj? Mjene pa že ruoka boli, k nejsem vajen pisaja, pa fruchtcoat sem mdi. Jeh pa pruosm, deb tule glih taku nadrukal v cajtengah, kaker sem napisuo, puokli buom pa še andrukrat kaj napisuo, če buo jem ustrejžn, pa če se našm purgarjem ne zamjerm. Saj nejam vuotu neč slabga strit, ampek samu taku anmal napisat, deb tud tam vejdi, kaku per nas grje.

pet razdeljen v tri razrede. Slabe gospodinjje bodo zapisovali v »rno knjigo«. Društvo bo urejevalo plače, delavni čas in razne pogoje. Vse članice morajo imeti službo, ako jo pa katera slučajno nima, dobi podporo iz društvene blagajne. Gospodinjje, ki so članice tega društva, bo društvo preskrbovalo s služkinjami.

Koroške novice.

k V Libušah pri Pliberku so imele dne 7. avgusta nemške požarne brambe svoje velike vaje in potem v gostilni gosp. Schellessniga (!) plesni venček. Zreder, ko so se kmetje vračali od političnega shoda na Poljani, so jih srečevali tropi pijanih »fajerberkarjev«, ki so divje krulili svoje pesmi. Slovenci, ali vidite, kdo hoče v ašo korist, ali tisti nemščurji, ki napravljajo plesne venčke ali oni slovenski poslanci in gospodje, ki vas na političnih shodih poučijo jejo? Zapomnite si to za dan volitev! In zapomnite si tudi gostilno p. d. Hrasta, na kateri je vihrala frankfurterica!

k Prevaljska šola se ponaša s svojimi uspehi lahko pred celim svetom. Nedavno sem imel čast govoriti z nekim mladim človekom, ki je obiskoval osem let ta čudež vseh izobraževališč. In veste kaj se je naučil? »Nemški čitati znam, a razumem ne, slovenski bi razumel, a čitat ne znam!« G. Palla, lahko ste ponosni na svoje izvrstno izobraževališče!

k Pliberški Vsenemci se strašno jezijo, ker so bili Slovenci tako predrzni, da so č. g. novomašniku Iz. Gliniku zapeli za podoknico dve slovenski pesmi. Čast nemškega mesta, katero so povzdignili celovški Nemci s svojim obiskom, je omadeževana. Sicer pa je to res, kar je rekel neki odkritosrčen Nemec: »Kaj se bomo jezili, saj so v Pliberku itak samo Slovenci!«

k V Smihelu pri Pliberku so vendar entrat dobili slovenskega učitelja, gospoda Svikařica.

k V Libušah pospravljajo otroci tujce s »Heile« klici. To je že preveč aroganc! Slovenci, ali spite, da pustite vašim otrokom »Heile« klicati? Ali se morda tega uđijo v libuški šoli? Treba poizvedeti!

k Požar v Smohorju je povzročil 9letni deček Stefanel, ki se je igral z žveplenkami.

Štajerske novice.

š Radi železniške nesreče v Storeh dne 11. in 12. novembra t. l. so se morali pred sodiščem v Celju zagovarjati strojevodja Henrik Meuer, Vencel Ryz in Jurij Riedl Meuer je bil opravečen.

š Dva konja je ubila strela v Mariboru Janezu Grateju.

š Nesreča. Z Dobove: Jožef Cvetko, 56 let star kmet, je bil 10. t. m. dopoldne od železniskega vlaka, katerega ni zapazil, povožen in zmečkan. To je velika žalost za ženo in sinove, katerih eden je v službi cesarske straže na Dunaju.

š Utonil je v Dravi pri Leitersbergu viničarjev sin Alojzij Eferl.

š Izgubil je v Mariboru pri shodu nemškega učiteljstva neki učitelj iz Reichenberga 480 kron. D bil jih še ni.

š Razstave vajeniških del v Mariboru ne bo. Mojstri se niso dovoj potrudili.

š V radgonskem okraju je 9. t. m. vihar s točo v mnogih občinah v par minutah uničil vse pridelke. Stari ljudje pravijo, da takega viharja ni bile že 60 let. Vihar je ruval dreve.

š Pokojnina za psa. V drugi polovici preteklega meseca je pobegnil gospe H. v Hočji precej star psiček »Linzi«. Zaman so bili vsi lepakji po mariborski okolici, na katerih je gospa obljubovala nagrado tistemu, kdor ji psička pripelje nazaj. Psička ni bilo. Ta pes je bil nekoč last neke premožne gospe, ki je zapustila ustanovo, iz katere je gospa H. dobivala za preskrbljevanje psa 4000 gld. na leto. Ker je umrla gospa določila, naj se ta svota izplačuje vsakoletno do psičkove smrti, je bila žalost po izgubljenem psičku tem večja. Te dni so končno psička vendar le dobili v Slovenskih goricah pri žagi groča d'Ozanyja. Tisti, ki je psička prinesel nazaj, je dobil 140 K.

š Radi strišnje dediščine zblaznel. V Velikem Obrešu pri Brežicah je živel 24letni posestnikov sin Mihael Polovič v domišljiji, da mu bo njegov stric Jožef Polovič, posestnik v Obrešu, zapustil svoje malo posestvo. Ko je stric nedavno obolel, je Mihael govoril samo o svoji dediščini. Ker je pa stric ozdravel, je to na Mihaela tako vplivalo, da je zblaznel. Prepeljali so ga v blaznico.

š »Sokola« ustanove v Brežicah.

š Umrl je v Mariboru upokojeni višji sprevodnik ružne železnice Franc Kolenec v 72. letu svoje dobe.

Jeseniske novice.

Vedno lepše sadove rodi napredno izobraževalno društvo. V nedeljo je prinesel piemonoša v župnišče pismo z naslovom: »Jeseniški farji — Hira«. Seveda ga nihče ni sprejel in romel je nazaj na pošto, kjer čaka, da pride napredni pisec in ga vzame nazaj. Če pride? ...

Da se poznamo. V naprednem delavskem izobraževalnem društvu so redni člani: dimnikar Šoberl, fotograf Paulin, dacar Gela, policaja Snoj in Koritnik, učitelj Fabinc in Šalberger, tovarniški pisar Trojar.

Odpadnik. dvainštirideseti na Jesenicah, je Franc Frattnig, pisar pri podjetništvu Madile, rojen v Celovcu 21. januarja 1878. Odpad je naznanil 1. avg. 1904. Judeževih gročov, pravijo, da je dobil 200 K. Mladi Frlsun si mane roke. Ze si je zbral dve novi žrtvi. Opoldne ju hodi čakati, da ju brž vzame »hop« in sladkoprijazno vabi s seboj. Dokler bo take pobiral kot dosedaj, mu jih privoščimo. A če se spravi on ali kdo njegovih na naše vrle slovenske fante, — potem naj se pa le pripravi. Neki Schmutz, ki je še katoličan, je obetal slovenskemu fantu 200 K, če odpade. Schmutz, le lepo pri miru bodi, da ne naletiš!

Zlato poroko bosta obhajala v torek Jožef Primožič in Marija roj. Razingar s Hrušice. On je star 81 let, ona pa 79. Na mnoga leta še!

Ribjek diši železnici. V torek je cel dan komisija imela opraviti z njim. Sklenila je, da tretjino vode iz Ribjeka vzame železnica za napajanje strojev Jeseničani so razburjeni. Kje bomo prali? S čim bomo gasili v slučaju požara? pravijo. Splošno je ugovarjanje zoper razlastitev Ribjeka.

Rdečo vodo morajo piti Jeseničani po vsakem obilnejšem dežju. Illovica, ki jo je odkril kamnologom na Mirci, prihaja z naliivi v vodovod. Pravijo, da je ta voda zelo redilna. Dober tek!

Cena mesa tudi tu ni padla, čeravno se je snžila cena živini. Kako so lanske leto mesarji hiteli zviševati ceno, vsak mesec so poskočili, od 104 h za kilo govedine so poskočili na 140 h, torej za 34 in pol odstotkov! Menimo, da bi slavno c. kr. okrajno glavarstvo lahko kaj ukrenilo v prilog konsumantom, kakor je n. pr. v Kamniku.

Zakaj so policaji? Tene: Peter, po-vej no, zakaj smejo v templu vedno plesati brez licence? Kaj delajo policaji, da nikoli ne vidijo in ne slišijo dirindaja v templu? Peter: Po klerikalnih gostilnah hodijo, ali so zaprte ob policijski uri, pa ne morejo vsega videti in slišati.

Zakaj se toliko pleše in vpije po gostilnah? Zato ker je župan gostilničar in gostilničarji so skoraj vsi odborniki

Loške novice.

! Hudo neurje je bilo zadnji torek popoldne v loški okolici. Po Gabrovem, Breznici in v Bodovljah je vse toča sklestila. drugod je pa strela strašila. Neurje bi kmalu zahtevalo svojo žrtev; 80letna Marija Pušar je v gozdu nad Puštalom proti Sv. Andreju delala butare. Kar naenkrat se vlije huda ploha, na to se pa vsuje toča ter se prvi po strmeh kolovozu, ki je obdan od obeh strani od strmih bregov, kot močan hudournik v dolino. Toče je bilo toliko in bila je tako debela, da je vodi pot zajezila. Čez nekaj časa pa voda ta jez iz toče prodere ter drvi s toliko večjo silo navzdol, da naenkrat na tla podere prej imenovano ženico, ki je hitela po potu domov. Reva se ni mogla ustaviti vodni sili, ki jo je drvila s kamnjem in blatom v dolino, kjer jo je skoraj do ust zasula. K sredi je prišel sin mater iskal in jo rešil gotove smrti. Potegnili jo je iz kamnja in blata ter jo nesel domov. Ker je pa bila po vsem životu in tudi po obrazu močno pobita in nekaj časa v nezavesti, morali so jo takoj prevideti.

! Huda ura je bila tudi v sredo dopoldne. V torek je treščilo v cerkev sv. Lorenca, a vžgalo je ni, v sredo dopoldne je pa v mestu nekam treščilo in tri osebe na spodnjem trgu malo omamilo. Najbrže jih je zadel puh, ki je prišel po električni žici. Tudi na Godešju je treščilo v neko hišo in tri osebe omamilo.

! Občinski svet je v zadnji seji sklenil, da napravi ob cesti mimo Balanta in Burdycha kanal. Nekaj bodo prispevali mejaši, ki bodo imeli največ koristi od njega, nekaj bo prispeval cestni odbor, ker bo kanal ob deželni cesti, drugo bo plačalo mesto

! Potrebo klavnice smo čutili posebno zadnje tedne v tej vročini. Pač marsikdo je vzdihnil: Kedaj se že bo začela zidati! Kakor vse kaže, ne bo letos z zida njem nič. Torej potrpljenje za enkrat in še treba — robec pod nos!

! Veliki shod v Cerngrobu bo na angeljsko nedeljo. Za petdesetletnico, odkar je bil nauk o brezmadežnem upoštevanju Matere Božje proglašen kot verski nauk, se je sklenilo, da se takrat vse župnije loške dekanije snidejo v Cerngrobu in tam počastijo Mater Božjo. Zbera se verniki pri materi

fari v Stari Loki in od tam gredo v proce siji v Cerngrob, kjer bo slovesna sv. maša. Zanimanje za to slovesnost je povsodi veliko in nadejati se je velike udeležbe. Priidigi bosta bkristi dve, ena v cerkvi, druga zunaj cerkve. Kakor se duje, se utegejo tudi milostni knez in škof te slavnosti udeležiti.

Lekarna je sedaj v kapucinskem predmestju v novi lični hiši g. Burdycha.

Novo prodajalno je odprla gospa F. Papa, soproga g. nadučitelja v lastni hiši. V zalogi ima vse potrebne papirne predmete, molitvenike, rožnence itd. Prav na mestu je nova prodajalna, vsaj ne bo treba za vsak papir v Ljubljano pošiljati. Priporočila se po zmernih cenah.

Glavna napeljava elektrike po mestu je dovršena. V uršulinskem samostanu je napeljana tudi že po notranjih prostorih, v cerkvi se pa dovršuje.

Zidanje v mestu. Na gasilnem domu naznanja smreka, da je dozidan že do vrha. — Hiša Mlinarjeve Katrice bo skoro dovršena. — V kapucinskem samostanu zidajo nov cvetličak. — Slikarija v nunski cerkvi in na pročelji bode v kratkem dovršena. — Lavdonova hiša je dodelana.

Uršulinski samostan bo svoj vrt na strani proti »Krančelijnu«, kjer pelje »pota za grad«, znatno razširil. Kupil je svet, da prestavi vrtno ozidje. Seveda bo moral speljati sedaj novo pot za grad, ker bo stara nemogoča. Pot že delajo.

Konjsko bolezen z imenom »smrkavost« je neko kljuse zaneslo v okolico, najbrže iz Podbrda, kjer so menda ustrelili zavoljo smrkavosti že devet konj. Veliko nepravil in škode imajo zavoljo bolezni nekateri gospodarji, ki morajo hleve na novo ometavati in razne stvari odstraniti.

Luči manjka na poti od Feška do Vincarjev. Mislili smo, da bodo tudi sem napeljali električno luč, ker Vincarje spadajo k mestni občini in plačujejo davek. — Tudi ograja ob strani proti vodi je slaba. — Če se v prihodnje tukaj še kdo zvrne v Soro, — kakor se je pred kratkim — se ne bomo nič šušili.

Za zabavo tujcem skrbi domača godba, ki prireja koncerte v raznih gostilnah, n. pr. pri Žoržu, v kavarni in na Ste-marjih.

Podružnica je prenovljena pri sv. Filipu in Jakopu. Podobar in sukar Ivan Puc je popravil oltarje in stene pobarval. Notranjščina cerkve je sedaj prav prijazna.

Rusko - Japonska vojska.

Položaj Port Arturja.

Kapitan Brandley, katerega ladja »Hipsang« je bila od Rusov potopljena in ki je še-le dne 2. avgusta imel zapustiti Port Artur pripoveduje, da je v Port Arturju še dovolj živih. V mestu ni bede. Častniki so jako elegantni. Disciplina čet je izborna. Nobenega pijanca ni videl. Trgovine dobro poslujejo. Dne 2. avgusta je bilo mesto še nepoškodovano. Kapitan »Retvisan« mi je dejal, da je v trdnjavi hrane za tri leta. Od 2. avgusta se je položaj nekoliko spremenil, ker Japonci z Volče gore obstreljavajo mesto.

Kakor pripovedujejo ruski častniki, so Japonci včeraj teden pričeli tridnevno obstreljevanje Port Arturja. Japonske granate so kar deževale v mesto. Vkljub temu so ostale prodajalnice v mestu zaprte le prva dva dni, a tretji dan je bil promet v mestu že reden. Rusi so z bajoneti napadajoče Japonce odbili na celi črti. Japonske izpuge so bile egrmne. Mal požar v mestu so kmalu pogasili. Kapitan ladje »Rešitelni« izjavlja, da Japonci ne bodo zavzeli nikdar mesta. Okolica je posejana z mrliči, a ruske izgube so bile majhne. Pred tremi dnevi so Japonci napadli vso glavno črto utrd. Japonska pehota ta se je navalila neustrašeno z bajoneti, Rusi so se branili tudi z bajoneti in uničeni so bili celi polki. Rusi so po boju zaspali pri topovih, Steseli je pa jedaril okoli čet in jih bodril k nadaljnjemu naporu. Ko je napodil dan, so Japonci s svojimi rezervami napadli Ruse in jih vrgli nazaj. V neki utrdbi sta od 200 mož ostala le dva živa. Več kot polovica mrtstva je popadala zaradi prevelikega napora.

V torek so Rusi nenadoma napadli Takušan. Lezli so po skalah in ob gori. Porazili so japonske prednje straže in pričeli nadaljnji boj. Ruski napad je podpirala mornarica. Končno so Rusi zavzeli Takušan. Klanje je 100.000 Japoncev, a dobivajo vedno pomoč. Topovi grome po noči in po dnevi. Pošarna bramba v Port Arturju je vedno v službi, da uduši ogenj, ki ga povzročajo japonske granate. Civilno prebivalstvo je že skoraj vse zapustilo mesto.

Volčja gora.

Volčja gora, ta važna postojanka, ki se jo vzeli Japonci, je oddaljena od Port Ar-

turja 8 vrst, to je 8 1/2 km. Ta gora stoji na samem, tako nekako, kakor Šmarnagora nad Ljubljano, in sicer ravno severno od Port Arturja. Pod njo gre železnica v Port Artur na eni strani, na drugi pa gre glavna cesta. Z Volče gore se vidi v portartursko pristanišče na jugu in v Lujzin zaliv na zapadu. Med Volčjo goro in Port Arturjem se soteska zožuje, ker je na eni strani Drakonov hrib (Zmajev hrib), na drugi pa Kanomina gora. Skozi to sotesko se pa lahko vidi in strelja z Volče gore proti Port Arturju. Položaj je torej tak, kakor če bi sovražnik s Šmarne gore streljal dol v Ljubljano. Ako imajo Japonci na Volčji gori dobre topove, lahko razbijejo s te gore vse mesto in vse, kar je v pristanišču. Zato je moralo rusko brodovje za vsako ceno zapustiti Port Artur in poizkusiti svojo srečo na širokem morju v odkriti bitki.

Knez Uhtomski o vojski.

Neki japonski žurnalista, imenom Onishi, govoril je o vojni na sestanku novinarjev v St. Louisu z ruskim knezom Uhtomskim ki je glavni urednik »Peterburških Vjedomosti.« Knez se je izrazil:

»Sedanja vojna je za obe vojujoči se državi velike škode in od nevtralnih držav bo imela samo ena velike koristi. Po sklepu miru se bosta obe državi nadalje sovražili in misel po maščevanju podedovali bodo nasledniki. To je vsega obžalovanja vredno. Vzrokov vojne je jako mnogo.«

Velik pogršek Rusije je bil, da ni podpirala kratko pred revolucijo in po isti začetka civilizacije na Japonskem in ni dopuščala, da bi bili Japonci spoznavali resnične razmere Rusije. Anglija in Amerika sta pomagali prav mnogo Japoncem pri civilizaciji, radi tega je prišlo prav mnogo Japoncev v Ameriko in na Angleško; ti so prav dobro spoznali razmere teh držav, medsebojni promet je postal živahen, iz česar so nastali prijateljski odnosi. Da ni tudi Rusija tako delala, obžalujem. Oni Japonci pa, ki so bili na Ruskem več časa in ki so natančno spoznali ruske razmere imajo do Rusov velike simpatije, ali škoda, da je njih število le majhno.

Drugi vzrok vojne je nasprotovanje Japoncem, da bi bili zasedli poluotok Ljaotun, za častno zasedenje, oziroma ker je Rusija vzela v najem Port Artur itd. Oni, katerega zadene krivda, da se je pričelo deliti Kitajsko, je Nemčija. Le na prigovarjanje Nemčije, je Rusija tako postopala, kar se mora naravno smatrati za velik pogršek ruski državi. Ob istem času ni imela Rusija nikake misli, da bi si bila prisvojila del Kitaja, vzlasti je bil takratni finančni minister vedno proti temu. A lepe besede Nemčije so premotile Rusijo, da je stegnila roko po pred njo ležečim plenom. To je pogršek, katerega ni več mogoče popraviti. Dasi je Nemčija glavni krivec, da se je zmotila Rusija, ne smem biti jezen na Nemčijo, ker Rusija je sama kriva, ako je sledila nemškimi priporočilom. Tako bi bili tudi Vi saml krivi, ako bi Vam jaz sedaj ukazal, da bi skočili skozi okno in bi Vi mojemu svetu sledili.

Ko je Onishi vprašal kneza, kaj misli on, kaj se bo zgodilo, če podleže v tej vojni Japonska, odgovoril je knez:

»Potem se polasti Rusija Mandžurije in Koreja ostane samostojna država. Ne Hokaie, ne Sušime in sploh nikakega drugega dela japonske zemlje ne bomo od njih zahtevali, ker nam zadošča otok Sahalin. Japonska ima čez 45 milijonov prebivalcev; z deželo, ki je močno obljubena, ne moremo nič pričeti.«

Na vprašanje, kaj bi bilo, ako bi bila Rusija premagana, odgovoril je knez:

»Če tudi izženejo Ruse iz Koreje in Mandžurije, se Rusi ne udajo. Če je padlo pol milijona naših vojakov v Mandžuriji do zadnjega moža potem pošljemo zopet pol milijona vojakov, ker denarja in vojakov imamo zadosti. Za vse to potrebna sredstva poravnamo lahko sami in radi tega ni mogoče odločiti, koliko časa bo trajala vojna in kedo bo zmagoval. Kedo zmaga, je vseeno, samo eno je gotovo, da ne bo mogoče izplačati tako velike vojne odškodnine, kakoršno je dobila Nemčija od Francoske.«

Nadalje je še rekel knez:

Resnica je, da imajo Angleži in Amerikanci velike simpatije do Japoncev in da so simpatije Nemčije deloma na japonski in deloma na ruski strani. Francozi so s svojimi simpatijami na naši strani, a nimajo nikakih misli, da bi nam z orožjem pomagali, kar pa tudi mi samoumevno nikakor ne želimo.

Japonsko napredovanje.

V letnem poročilu japonskega finančnega ministra priobčuje v Londonu živeči Japonec Singoro Tekajši razne podatke o japonskem napredku v zadnjih letih. Pred 30 leti je imela Japonska 33 milijonov prebivalcev, prejšnje leto pa 46,805.000 prebivalcev. V tej dobi se je tudi število tovarn in železnice znatno pomnožilo. Pred 30 leti je bila na Japonskem le železnica iz Tokia v Jokohamo, dolga 18 angleških milj. Leta

1883 je bila ta železnica dolga 170 milj. Tvoriti so se pričele tudi razne družbe za zidanje železnic. Sedaj imajo na Japonskem že veliko železnic v dolžini 4500 milj, od katerih je 1350 milj državna, 3150 pa zasebna last. Trgovina se je zelo razvila po vojski s Kitajsko. Najboljši njeni odjemalci so Združene države. Od tujih držav kupuje Japonska pred vsem bombaž in riž. Se pred malo leti je Japonska doma pridelala zadosti riža, toda zadnja leta se je prebivalstvo tako pomnožilo, da mora uvažati riž iz tujine. Izvažala Japonska večinoma svilo. Največ proda Japonski angleška Indija, nato slede Anglija, Kina, Amerika in Nemčija. L. 1903/04. je imela Japonska rednih izdatkov 490 milijonov mark, iz zvišanja davka za 124 milijonov mark in drugih zakladov. Važno pa je, da so vojna bremena tako razdeljena, da jih bodo plačevali premožnejši Japonci. Tudi ne bodo ta bremena nič ovirala razvoja obrt. Le dvakrat je imel od leta 1867. narodni proračun primanjkljaj, in sicer leta 1871. 14.569.700 mark in 1874. 17.647.960 mark. Preostanka pa je bilo večkrat 40 do 60 milijonov mark, zadnje leto pa 15 milijonov.

Ustava na Ruskem?

Petrograd, 12. avg. »Grazdanin«, list kneza Meščerskega, v članku, ki je očitno inspiriran, in govori o notranjih razmerah ruskih, izraža željo, da se izpremenijo notranji zistemi glede na razne vere in narodnosti.

Angleške ladje pri Dardanelah.

Frankobrod, 12. avg. Z ozirom na sporazumljenje med Turčijo in Rusijo glede prevoza prostovoljnega brodovja skozi Dardanele poroča »Frankf. Ztg.«, da vzbujajo veliko pozornost veliko število angleških ladij, ki se zbirajo okoli Dardanel. Sedaj pluje tam 64 angleških bojnih ladij.

Blaznost na bojišču.

Petrograd, 12. avg. Vojni minister zahteva, da naj ustanove vojne blaznice v Harbinu, Čiti in Irkutsku, ker je med ruski vojski vedno več blaznih. Večinoma se to primeri veled strašne vročine.

Mobilizacija.

Petrograd, 12. avg. Četrta kozaška divizija, obstoječa iz konjištva in topništva, je mobilizirana v Novem čerkeskem v drnskem vojnom okraju. Včeraj so v Oranienbaumu izkroili nove topove, ki bodo postavljeni ob ruskem obrežju. Ruski častniki pravijo, da je odhod baltijskega brodovja določen na prve dni druge polovice avgusta.

O pomorski bitki pred Port Arturjem

v kateri je znaten del ruskega portarturskega brodovja ušel na široko morje, dočim sta se ladji »Retvizan« in »Pobjeda« vrnili v luko se še poroča: Ruske ladje je prisililo japonsko bombardiranje vzete »Volčjega hriba«, da so šle iz luke. »Retvizan« je bil sedemnajstkrat zadet, a samo lahko poškodovan. Škoda, ki jo je bombardiranje napravila v mestu je velikanska. Iz Čifu poročajo, da so po bitki vidili ondi mimo voziti 16 ruskih bojnih ladij. Neki ruski rušilec torped je poročal, da Japonci brezobzirno ne glede na človeške žrtve naskakujejo Port Artur. Pozicijo za pozicijo dobe, a zopet izgube.

London, 12. avg. Iz Tjencina poročajo, da sta »Retvizan« in »Palada« odplula iz pristanišča. Kam sta šla, se ne ve.

Peterburg, 12. avgusta. (Uradno.) Admiral Aleksejev brzojavlja carju: Kakor poroča portarturski poveljnik, je naše brodovje 10. t. m. doseglo odprto morje. Spremlja ga parnik »Mongolija.« Na horizontu stoje 3 japonske velike križarice, 3 manjše križarice in 17 torpedovk: Japonci že štiri dni streljajo z obležnimi topovi na pristanišče.

London, 12. avgusta. Tukajšno japonsko poslanstvo uradno razglša: Kakor poročajo, je priplulo rusko portartursko brodovje iz pristanišča. Naše brodovje je rusko brodovje napadlo in končno razkropilo. »Askold«, »Novik« in dve drugi ruski ladji sta zbežali v Cintav, neki rušilec torpedovk pa v Čifu. Pet ruskih bojnih ladij, ena križarica in več torpednih rušilcev so baje 11. t. m. zopet dospeli v Port Artur. Naše brodovje je baje nepoškodovano.

London, 12. avgusta. Reuterjev dopisovalni urad poroča iz Šangaja: Neki sem došli rušilec torpedovk poroča, da so štiri ruske oklopnice dospeli do otočja Saddle, južnovzhodno od Šangaja.

Tokio, 12. avgusta. Tu prevladuje mnenje, da se je večina ruskega brodovja že vrnila v Port Artur. (To menijo Japonci! Ured.)

Tokio, 12. avgusta. (Uradno.) Kakor poročajo, je rusko brodovje zapustilo portarturski pristan. Južno od Jentava ga je napadlo japonsko brodovje in razkropilo. Križarici »Askold« in »Novik«, še neka

tretja križarica in neki rušilec torpedovk so 11. t. m. pribežali v kiavčavski zaliv, en torpedni rušilec pa v Čifu. Pet ruskih oklopnic, ena križarica, bržkone »Diana«, bolniška ladja »Mongolija« in več torpednih rušilcev je baje zbežalo nazaj v Port Artur. Japonsko brodovje baje ni imelo nobenih izgub.

Čifu, 12. avgusta. Do sedaj še ni znano, katere ruske ladje so dospeli v Cintav. Vendar je baje med njimi »Cesarevič«. Ena križarica in torpedni rušilec se bližata Šangaju.

Kolin, 12. avgusta. »Köln. Zeitung« poroča iz Berolina: Vest, da so ruske bojne ladje, ki so se vdeležile bitke pred Port Arturjem, priplule v Cintav, se potrjuje. Kiavčovski guverner bo seveda moral ravnati z ladjami, kakor zahteva nevtralnost.

Tokio, 12. avgusta. Admiral Togo poroča, da se je oklopnica »Cesarevič« bržkone potopila.

Iz Mandžurije.

Pariz, 12. avgusta. Iz Mukdena se poroča: Ziji se, da so Japonci izpremenili prvotni načrt. Vojska pri Hajčenu se zmanjšuje in poide na pomoč japonski armadi, ki gre proti Mukdenu.

Tjencin, 12. avgusta. Čuie se, da gredo ruske pomožne čete čez Tjenlin k Mukdenu, da se tu združijo s Kuropatkinovo armado.

Rim, 12. avgusta. Italijanski častnik Pardo je dobil od ruskih oblasti novelje, da mora zapustiti bojišče, ker je Rusom sovražno poročal.

Peterburg, 12. avgusta. General Kuropatkin brzojavlja carju: Dne 11. t. m. smo opazili, da prodra majhen oddelek japonskih prednjih straž proti južnim četam mandžurske armade. Ob reki Liao se prikazujejo nad Inkavom hunhuške tolpe pod vodstvom japonskih častnikov. V neki praski med ruski ogledubi in 50 japonskimi konjeniki je bilo ubitih ali ranjenih 15 Japoncev, ostali pa so pobegnili. Od naših je bil ubit le en mož. Ogleduhi so zaplenili puške in strelivo. Pri vzhodnih četah ni nobenih važnih izprememb.

London, 12. avgusta. »Standard« poroča iz Sangaja, da namerava Kuropatkin zbrati pri Ljaotanu močne čete, da prepreči Kurokijev poizkus, stvoriti zvezo z Mukdenom. Rusi baje hočejo braniti svoje pozicije severno od Hantova ob cesti proti Mukdenu. Tudi nameravajo napasti japonsko desno krilo. Japonsko desno krilo stoji v smeri proti Aupinu, kjer so močne ruske čete. V sredini in na levem krilu se od 31. julija ni nič izpremenilo. »Times« poroča, da se Rusi počasi umikajo in sicer okoli levega krila, ker se bojé, da jim ne bi prišli Japonci za hrbet. Rusi se pridno utrjujejo in nastavljajo baterije pri Jančulinu, zahodno odtod stoje prednje straže med seboj v dotiki.

Kolin, 12. avgusta. Iz Peterburga poročajo: Japonci, ki nimajo zadosti vojaštva, nabirajo čete na Koreji ter imajo že nabranih 500.000 mož. Med v Njučuanu izkrcanimi četami ni bilo skoro nič Japoncev. Bržkone bodo Japonci skušali obiti rusko desno in levo krilo. Kitajsko prebivalstvo je bolj na strani Japoncev kot Rusov. Japonci dovažajo dalekonoseče topove. Ruski vzhodni oddelki stoje na višinah. Japonski poizkusi, jih pregnati, so se izjalovili. Japonci zbirajo tu svoje glavne moči.

Japonski običaji v vojski.

Japonci najraje tabore na prostem, toda večinoma v skritih gorskih pokrajinah in ne ob glavni cesti. Ob glavni cesti ostanejo le tedaj, ako zasedejo kak prelaz. S seboj imajo japonski vojaki vso hišno opremo spleteno iz slame. Armadi sledi množica žensk, ki ji kuhajo jedila in skrbje za ranjence. Japonci ne zažigajo nobenega ognja, ampak sede raje celo noč v temi. Prenosišča stražijo močne konjeniške in pehotne čete. Tudi imajo japonske čete pogosto odmor. Japonci plačujejo zelo slabo ter izdajajo že zdaj pogosto nakazila na rusko vojno odškodnino. Hiše in polja puste Japonci nepoškodovana. Onečastjanje žen je sicer prepovedano, vendar pa jim jih morajo Kitajci proti plači prepustiti gotovo število. Oblastev se Japonci polaste ali jih pa podkupijo. Vse, ki se neódejo pokoravati njihovim poveljem, Japonci takoj pomore.

Proti draginji v Budimpešti je magistratni odsek za preskrbo Budimpešte sklenil načrt, kako preprečiti posledice preteče draginje. Na vlado bodo vložili peticijo da naj vpelje nizke tarife za prevažanje živil v glavno mesto, zlasti za krompir. Glavno mesto mora ustanoviti lastne pekarnice za kruh, katerega bodo prodajali po lastni ceni. Tudi lastne mesnice za prodajo mesa na debelo in drobno bodo v Budimpešti uvedli. Ze pred meseci sklenjena mestna konvencija mesnica bo takoj pričela poslovati. Tudi kmetom bo dovoljena razprodaja blaga na drobno.

Po svetu.

Zenska — krvnik. V Avstriji si ne moremo misliti ženskega krvnika, dočim je zasedla na Angleškem nekdanja lady Bette to mesto. Bila je vdova na zelo slabem glasu. Nekdo se je vrnil njen sin kot bogataš domov ter se pri njej kot neznanec nastanil. Ponoči ga je navede, da je njen sin, umorila in ogrepla. Radi tega je bila obsojena na smrt. Z njeno ženo bi morali umoriti tudi več drugih zločincev. Ko pa krvnika ni bilo, ponudila se je zločinka, da obesi ostale zločince, ako puste njo pri življenju. To je tudi izvršila. Kot krvnica je psemno strgo ravnala z ženskimi spolom.

Maščevanje prijateljice mačk. Na Angleškem sicer ne časte mačk po božje, kakor v starem Egiptu, vendar jih pa dosti bolj negujejo kot pri nas. Tam imajo še celo napravljene bolnice in domove za mačke brez gospodarjev. Toda tako, kakor je ravnal neka mis Terrill, stara devica iz Truro, ravna malokdo. Zbrala je polagoma v svoji hiši nad 500 mačk. Kako neprijetna je bila njenim soprobcem tako mnogoštevilna mačja godba, si lahko vsak sam misli. Ker ji je njen hišni gospodar odpovedal stanovanje, zažgala mu je radi tega hišo. Prišla bo radi mačk kot požigalka pred porotnike.

Književnost in umetnost.

* **Missa pro defunctis ad IV voces** inaequales aut una voce cum organo auctore Math. Vurnik. Pr. cor. 1. Sumptibus auctoris. Typographia Catholica, Labac. —

Tu imajo naši pevski zbori lahke, melodiozne »R quem«, namenjen v prvi vrsti mešanim zborom; da se pa izvršiti tudi eno glasno spremljevanje orgel, kajti le enkrat sega sopran do zgoranjega f. Tekat je uglasen ves le namesto skvencije »stoji kratka opomba, da naj se poje korinca. Ker pevski zbori večinoma povprečujejo po lahkih skladbah, a ta maša ima nčb nih posebnih težkoč ter je ob enem cerkvenega duha, zato jo priporočamo. Naroča se po kroni (s poštino 1 K 5 v.) pri g. skladatelju v Sent Vidu pri Zitični v »Katol. bukvarni« in v Schwentnerjevi knjigotrnici. — Pazi naj se pa pri tem Requiem u. da se ne bo pelo prehitro, ker sicer se bo na marsikaterem mestu (n. pr. v S.actus-u in drugje) do cela izgubil značaj črne maše. F—č.

* **Georg Freiherr von Vega** je naslov 58 strani čbaze, lični knjižica, ki jo je spisal g. stotnik Fridolin Kaubič in je izšla v drugi izdaji s slikami. Dobiva se po 1 K 20 v. pri g. pisatelju na Dunaju, V., Matzleinsdorferstrasse št. 42. Kujgo toplo priporočamo.

Primorske novice.

p Ljudska opekarna v Biljah na Goškem se je razdružila. Vsako leto je morala plačevati nad 5500 kron obrtne davka z dokladami (!) Radi tega davčnega vijaka je bilo le malo čistega dobička. Večina društvenikov je radi tega začela iztopeti iz društva proti primerni odškodnini. Občni zbor je sklenil, da se »Ljudska opekarna« razdruži pod pogoji: 1. da so proda vse premakljivo in nepremakljivo premoženje združbe z vsemi pravicami in dolžnostmi g. Ir. Rjec-u. kuratu, Karolu Szanzianu in Antonu Sivniku, posestnikom v Biljah; 2. da izplačajo kupci vsakemu društveniku poleg deleža še tisoč kron. Kje najdemo na daleč okrog občino, v kateri bi prešlo 33 družin 36 tisoč kron dobička v dobi šest let — ne oziraje na to, da se je vže za l. 1902. društvenikom izplačalo od čistega dobička 4080 kron! Dal Bog, da bi se pa vse zadruge na Slovenskem ne razdruževale, ampak razširjale in utrjevale. Žalostno je pač dejstvo, da pri nas država z davkom uničuje tako koristno podjetje, ko drugod države še prispevajo, da se ustanove in razširjajo produktivne zadruge! Je pač razočanje pri nas in drugod!

p Katoliško društvo za delavke se selje v Gvici.

p Na delu na novi železniški progi od Podbrda do St. Petra pri Gvici je 10.000 delavcev, in sicer 7000 pri trvdki Redlich & Berger, 3000 pri trvdki Sard & Lensau. Ugodno vreme jako pospešuje delo.

p Požar v tovarni ušgalic Pri gašenju goriške tovarne Leberzove za ušgalice je izpočetka manjkalo vode, pozneje so jo pa napeljali dovolj iz bližnjih vodnjakov. Zgoreli sta dve delavnici: Ena za kartonažna dela, druga, v kateri se prirejali škatljice za odpošiljatev. Tudi manjši prostor, v katerem so bili stroji za prebadanje kartonov je zgorel. V torek o polnoči so omejili požar, a gasili so še do 7. ure zjutraj. Od zgorelih delavnic so ostali le zidovi. Stroji se postali nerabni. Od izdelanih in za odpošiljatev namenjenih ušgalic je zgorela polovica. Požar se je vnel najbrže vsled tega, ker se je kaka škatljica čez dan preveč razgrela. Pri gašenju je delal največ težav strašni smrad gorečega žvepla, v ka-

terem ni bilo mogoče dihati. Škodo so cenili na 25.000 K.

Idrijske novice.

i Občinska seja. Pretečeni teden smo imeli občinsko sejo. Lastnik elektrarne, gospod Kogovšek, ima še toliko elektrike neporabljene, da bi zadostovala osim ljudem, ki mesto razsvetljujejo, in to celo noč. Za svoto 800 kron bi bil pripravljen mestu prepušiti sadnji ostanek svoje električne sile. Naši mestni očetje pa niso bili njegovih misli. Sklenili so vsa stvar natančno premisliti in narediti z g. Kogovškom veljavno notarsko pogodbo, ki bo natančno določila dolžnosti in pravice vsakerega. Malo mestno dvorano so prepustili g. dr. Hrovatu za notarsko pisarno, ker je sedaj brez stanovanja. 400 K bode na leto občina prejela zato. — V mestno vojnjo so oddali g. Josipu Kosu. Kaj so v tajni seji sklenili, ni znano. Vse pa radovedno pričakuje one seje, ko pride na vrsto račun za l. 1902. in 1903. — E, ko bi kak klerikalen mestni zastopnik počasnno delal z računi, ali bi ga dež. odbornik dr. Tavačar pritiskal!

i Vojaki. Pretečeno soboto in nedeljo so bili tu štiri bataljoni ljubljanskega polka. Precej trudni so dospeli sem, ker so potoma imeli vajo. V ponedeljek ob 4. zjutraj so zopet odrinili do Tolmina, 46 km. daleč. To je bila najbrž najhujša pot. Po razseljeni soteski, težko obložen hoditi tako daljo, ni kar si bodi. Vedeli so že naprej, da bode marsikateri omagal na potu. Kakor smo čuli, dospeli so šele ob 6 uri zvečer v Tolmino, in kroz 60 se jih je sesedlo na potu.

i Električna odpovedala. V soboto je najela tukajšnja čistilnica vojaško godbo, da bi v svojih prostorih lahko zaplesali. Krog 9 ure zvečer pa nastane med nabija jočimi egiptovska tema. Trajalo je dobre četrt ure, preden so našli pregorelo žico in zvezo zopet napravili.

i Naš magistrat lepo prosi posetnike kake sobe, da bi jo ob prihodu vojakov prepustil častniku. Pozabi pa, da bi tudi po odhodu vojakov postal dotičnim posestnikom ono svoto, katero prejme vaelej, preden vojak zapuste mesto. Kdor se sam ne potruži na magistrat, pa nič ne dobi, in ker marsikateri tega ne ve, se sumirajo, da dotični zneski grdo v nepravde roke. — G. župnik! Ker smo vam tako dobri in vljudni, da prepuščimo svoje stanovanje za častnike, bodite nam nasproti toliko prestržljivi, da nam pošljete na d.m. kolikor vam gre. Saj po strežljiv h moči imate dovolj!

Topliške novice.

Knjiga tujcev kaže tudi v preteklem mesecu proti lanskem letu znaten napredek. Obiskalo je do danes naše kopališče v letošnji sezoni 666 strank. Pomniti, je da pride nekateri z vso rodbino, broječo več oseb in vzame s seboj celó hišno ali kuharico. Potemtakem znaša število vseh tujcev z vojniki vred nad 1000. Napredek od lani osorej je 192 strank. Samo prvi teden avgusta je zaznamovanih 119 prišlecev. More li biti boljši dokaz, kako se čimdalje bolj priznava dobrotni vpliv naših kopeli in jim daje prednost pred tujimi? Tako je prav in tako bi imelo biti. Ne le domovinska ljubezen, marveč tudi skrb za zdravje naj vsakega, ki gorkih kopeli potrebuje, napoti v dolenske Toplice. Nič ne pretiravamo, ako trdimo, da je topliški vrelec zanesljivo zdravilo za vse belezni, v prvi vrsti za one, ki izvirajo iz prehlajenja. Mislite, da bi naši ljudje, ki so narveč ubogi in štedljivi, prihajali z vseh krajev k nam, tratiti čas in novce, ako ne bi bili prepričani o izredni zdravilni moči naših toplic? Obče znane je, da pri nas topličar razen prijazne in cenjene postrežbe ter krasnih sprehodov ničesar ne najde, zabav nima na razpolago, a kar je prva in glavna reč: zdravje, to si s pridnim kopanjem zopet osvoji, ako vztraja in nam prehitro iz rok ne uide.

Neki zlovoljnejš je bil nedavno vrgel med svet notico, da se Toplice brez pitne vode. Res, da je naš vodovod do kraja ponesrečen in ravno takrat, ko vode najbolj potrebujemo, suh in gluh — na vsak način bo treba tu kaj storiti — a kdor je hotel vodo piti, se mu je preskrbela. Studencev v obližju ne manjka. Suša ni samo pri nas, temveč povsod pritiskala, po nekod so morali po 5 ur daleč po vodo. Večina naših gostov pa rajše sega po sveži pivi in čaši dolenjca, ki ga dobiš v izborni kvaliteti po gostilnah.

Zadnji čas je bilo tu mnogo odličnih oseb vseh slojev in krajev, zlasti višjih uradnikov. Naš gost je poslanec Pfeifer, ki marljivo nabira podatke o letošnji bedi uboge Dolenjske, dalje naš rojak deželni svetnik dr. Zamida z rodbino, dr. Maks Schescharg z Dunaja itd. Izmed čast. duhovščine se koplje župnik Fr. Petak iz Korotana, duh. svetnik Saje, župnik Žnidaršič. Včeraj je došel g. Tršar iz Vrhnike »v žehto«. Vsak dan nova situacija: eden gre, drugi pride, a vsi odhajajo zadovoljnejši kakor so prišli, nekako pomlajeni, finejšega obličja, ličnejših potez, skratka: popolnoma prerajeni. Kdor misli še letos priti, nikar ne odlašaj, do

konca avgusta je najugodnejši čas, pa tudi meseca septembra ni zamujeno.

Ta teden smo dobili izdatnega dežja, v petih procesijah smo ga prosili, ljudstvo je obupavalo. Po zadnji procesiji v »Dolenjo Stražo«, ki je bila velikanska, se nas je Bog usmilil in zemljo namočil. Suša je ušla tudi pri nas mnogo škode pri rastlinstvu.

Kaiser proti vladi.

Podpredsednik avstrijskega državnega zbora profesor Kaiser je pričel v listu »Bohemian« članek, v katerem napoveduje dr. Köberlu boj zaradi slovenskih vzporednic v Sleziji in pozivlja nemške stranke k edinosti.

Trgovska pogodba z Italijo.

V Badimpešti je bilo posvetovalje, pri katerem so bili navzoči grof Tassa, poljedelski in finančni minister ter tudi ogrski zastopnik v Vallobrosu. Spoznameli so se popolnoma, ker so naznanili tudi avstrijski vladi. Goluchewski se je zaradi te zadeve odpeljal k cesarju v Ld.

Proti pomažarjevanju

nameravajo Rumuni sklicati shod vseh nemazarskih narodnostij na Ogrskem. Najmanj, kar moremo storiti, piše rumunsko glasilo in Aradu, je, da ugovarjamo pred prestolom in pred Evropo! Pod vodstvom svojih duhovnikov bodo tisoči prosili za varstvo naših pravic. A predno to izvršimo, bomo sklicali shod narodnostij, na katerem bodo tudi Slovaki in Srbi. S skupnimi moči bomo odklonili poskus, nas uničiti.

Prestolonaslednik na Ruskem rojen.

Ko gromé v daljni Aziji topovi in zahteva vojni bog svoje žrtve, je porodila ruska carica Aleksandra Feodorovna, carju Nikolaju prestolonaslednika. Rusko ljudstvo, katero je v pretežni večini zvesto carju, je brez dvojbe z velikim veseljem sprejelo novico, da je car dobil sina. Sedaj rojeni ruski princ je peti otrok sedanjega carja Nikolaja II. in njegove soproge, rojene 25. majnika l. 1872. Dosedaj sta imela car in carica štiri hčere: Olgo, Tatjano, Marijo in Anastazijo. Rusko ljudstvo, katero je žalovalo, ker car ni imel še sinu, je pač vkljub vojski na daljnem vzhodu, veselo razradoščeno, ker se mu jo izpolnila srčna želja. Carica in otrok sta zdrava. Ime novemu princu bo Aleksij.

Iz parlamentarnih krogov.

Neki politiki se sedaj trudijo, da bi se pred zasjedanjem drž. zbora reorganiziralo Körberjevo ministrstvo in sicer na tak način, da bi Čehi dobili za svojega ministra dr. Začka, Nemci pa poslanca Skeneta.

Nova mornarska predloga v Nemčiji.

V novi predlogi, katero bodo najbrže predložili nemški zbornici to jesen, zahteva nemška mornariška uprava ustanovitev tretje skupine bojnih ladij in križaric.

Pogreb Waldeck-Rousseau-a.

Soproga umrlega francoskega državnika Waldeck-Rousseau-a je naznanila, da bode na željo pokojnikovo rajnega državnika pogreb skromen. Pogreb se je vršil danes dopoldne. Govorov ni bilo, tudi venci so odklonjeni.

Volitve v Zedinjenih državah.

Zedinjene severno ameriške države imajo sedaj volilni boj. Republikanci so postavili kandidatom za predsednika največje in najsvobodnejše ljudovlade na svetu Roosevelta in demokrati Parkerja. V Sev. Ameriki volijo predsednika na štiri leta. Prvi torek meseca novembra, letos torej 1. novembra, voli ljudstvo volilne može, kateri potem izvolijo predsednika. Vsaka država izvoli toliko volilnih mož, kolikor ima zastopnikov v zvezinem senatu in v zbornici: Vsaka država voli dva senatorja, a na 17 500 pride en poslanec. Prvo sredo v decembru, letos 7. decembra, je volitev predsednika v glavnem mestu vsake Zedinjene države. Drugo sredo meseca februarja, sedaj torej 8. febr. 1905, prestežjejo v kongresu oddane glasovnice, odločuje pa navadna večina. Ako ni potrebne večine, izvoli kongres predsednika izmed onih treh kandidatov, kateri so dobili največ glasov. Dobri poznavalci razmer v Zedinjenih državah trde, da bo gotovo izvoljen republikanski kandidat Roosevelt, akoravno je njegov demokratični protikandidat tudi zelo priljubljen celo med republikanci.

Italijanska polletja in Rusija.

»Giornale d'Italia« poroča, da je rusko poslanstvo v Rmu pregovorilo italijansko političje, da je Rusiji oomagala spravljati politične hudodelce na Rusko. Nekega nihiliista so na ta način odvedli v Bnetke, odkoder je bil prepeljan na Rusko. Valed tega sta v Rmu odpuščena dva tajna italijanska policista.

Zbližanje Poljakov in Čehov.

O tem vprašanju pišejo »Pizenske Listy«, da so Nemci s tem, ker so napadli nameravano ustanovitev slovanskih vzporednic na učiteljskih v Sleziji, ravno tako proti kulturnim zahtevam Čehov, kakor Poljakov. Vprašanje o slovanskih vzporednicah je kakor nalašč, da povzroči zblizanje čeških in poljskih vcd. lnh politikov.

Angleška mornarica.

V angleški zbornici je Robertson kazal pri zvišanju postavki novih ladij na znižanje za vojno mornarico na Francoskem. Vprašal je angleško admiraliteto, jeli upa na znižanje izdatkov za vojno mornarico. Dilke izjavi, da mora Angleška upoštevati zvišane vojne mornarice v Nemčiji in Ameriki. Zlasti zvišanje nemške mornarice je za Angleško važno. Nemogoče je za Angleže, da se ravna po vzoru Francoske.

Angleški državni tajnik Pretymann izjavi, da mora Angleška biti z bredovjem kos dvema državama. Letos bodo na Angleškem zgradili dve veliki bojni ladji.

Radikalni Čehi o stoletnici avstrijskega cesarstva.

Izvrševalni odbor češko-radikalne-napredne stranke je izdal povodom stoletnice avstrijskega cesarstva oklic, v katerem izjavlja o tudi sledeče: »Ob stoletnici ko si je Franc I. 11. avgusta 1904, akoravno je bil kronan kot kralj češki, nadal ime dedni avstrijski cesar, izjavljamo v imenu vseh zvestih čeških somišljenikov slovesno, da naslov avstrijski cesar sprejet, ne da bi bili vprašani in bi dali svoje dovoljenje zastopniki češkega kraljestva, za prebivalce dežele češke krone nima državno-pravne vrednosti. Zahtevamo, da dobijo v naslovu habsburško-lotrinške vladarske hiše dežele češke krone ravno tak izraz neodvisnosti, kakor je izražen v deželah ogrske krone. Naslov »avstrijski cesar« ni ne višji in ne častitljivejši, kakor je naslov »češki kralj«.

Amerikansko-turški razpor.

Turčija je 11. t. m. odgovorila na zahteve Zedinjenih držav in hče v nekaterih točkah ugoditi Amerikancem. Kakor smo že svojčasno poročali, zahtevajo Amerikanci, da Turčija povrne škodo, katero so imeli amerikanski državljani l. 1891. zaradi nemirov v Armeniji; nadalje naj Turčija prizna ustanove raznih amerikanskih misijonov v Turčiji in pa poslaništvo namesto sedanjega zastopstva. Amerikanci so sedaj tako odločno nastopili, ker hoče Roosevelt s tem vplivati na Amerikance pri volitvi predsednika.

Z Balkana.

Rumunsko vojno ministrstvo je naročilo pri Kruppu 300 novih brzostrelnih topov, 900 voz za strelivo in potrebno strelivo. Stalo bode novo oboroženje 28 milijonov frankov, od katerih popusti tvrdka Krupp 4%.

Stari konak v Belgradu podirajo jako hitro. Čez nekaj dni ne bo več sledu o zgodovinski palači, v kateri sta bila umorjena kralj Aleksander in kraljica Draga. Opravo sobe, v kateri sta bila umorjena, je kupila srbska vlada in jo sežgala. Ostalo zapuščino so izročili zastopniku kraljice Natalije, odvetniku Oreškoviču, ki je vredna do štiri milijone frankov.

Po poročilih iz Carigrada so Armenci jako razburjeni. Vsak dan zapro veliko število Armencev, katerih je sedaj vže v zaporih nad 400.

Srbski častniki ki so povzročili proti zarotnikom kralja Aleksandra protizaroto, vsled česar so bili upokojeni, so pričeli izdajati list »Srbska armada«, v katerem kritikujejo razmere v srbski armadi.

Iz Belgrada poročajo, da oblegajo Albanci Ipek. Velika turška četa iz Mitrovice koraka proti Ipeku, da prežene Albance.

Amerika vladarica na morju.

Lord Brassey, glavni angleški mornarski strokovnjak, je izjavil, da sorazmerno s drugimi državami zastaja moč angleške mornarice. V desetih letih že bodo imele na morju premoč Zedinjene države, katere gradijo vsako leto več novih bojnih ladij, kakor Angleži. Tudi so Amerikanci bolj bogati, kakor Angleži.

Razmere med Rusijo in Angleško.

»Rusj« piše o angleških politikih, kako zaveti Afganistan. V Kabulju je že vse polno angleških agentov, ki izrabljajo dosedanje ruske neuspehe v sedanjih vojski pri afganskem emirju. Proti temu, pravi »Rusj«, mora Rusija nekaj storiti. Velik je v Afganistanu in sosednjih deželah ugled ruskega orožja, a ta moč se že dolgo ni izkazala. Ne vemo, kaj namerava Angleška v Afganistanu. Nedavno je rekel lord Curzon, da ne smejo zamuditi Angleži časa. Zato moramo biti v Srednji Aziji pazljivi, da preprečimo angleške načrte v Afganistanu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. avgusta.

Učiteljske plače. Učitelji bi morali biti sila hvaležni, da smo spravili vprašanje učiteljskih plač v praktični tir. Dr. Tavčar jim izjavlja vedno, da je zadovoljen z vsem, kar sklenejo, Hribar jim zagotavlja dobrohotnost liberalne stranke, dr. Ferjančič se ponaša, da se jim milostno nasmehe, a nobeden od teh mož še ni niti mislil na to, kako bi se izvedlo povišanje učiteljskih plač. C. kr. dvorni svetnik Suklje resno in stvarno začne razpravljati o tem v »Slovenca«. Učitelji bi morali hvaležno sprejeti tako razpravo, saj Suklje išče denarja za učitelje! A ne! Pchalinako so padli po njem v »Učiteljskem Tovarišu« in ga sramote, kakor bi jim bil kak krivico naredil. Zraven pa se pritožujejo, da »nepoklicani ljudje razpravljajo o učiteljskih plačah«. To je pa višek nesramnosti! Učiteljski stan je danes po »Učiteljskem Tovarišu« tako kompromitiran, da bodo učitelji volili nekaj časa, preden se rehabilitirajo. Ali je kod še kak stan, ki bi se tako strašno neumno obnašal, kadar se gre za zboljšanje njegovega položaja? Poglejte delavce, kako pametno nastopajo, kadar gre za njihove interese! Liberalni učitelji pa dokazujejo s svojim psovanjem v »Uč. tov.«, le to, da niso vredni zboljšanih plač. Kdo se bo pa potegoval za ljudi, ki se kažejo tako sirove in neumne, kakor so pristaši »Učit. Tovariša«? Gotovo bo po poti, ki jo nasvetuje g. Suklje, prišlo nekaj denarja v deželno blagajno. A deželnim denarjem se mora pametno gospodariti v blagor dežele, če se podpira z ljudskimi žulji sirovost in neumnost, ki veje iz »Učit. Tovariša«. Menimo, da ne. G. Suklje razlaga svoje misli, a mi povemo tudi svoje: Ako se učiteljstvo ne bo pokazalo kot vredno zboljšanih plač in ne bo zapustilo pota silne duševne zanemarjenosti, po kateri se plazi njegovo glasilo »Učit. Tovariš«, bomo mi zahtevali, da se iz zvišanih deželnih dchodkov podpirajo bolj koristne deželne melioracije, kakor je melioracija gmojnega stanja takih krokarjev in neumnežev, kakor so pisci »Učit. Tovariša«. Kmečki in obrtni stan zahtevata neprenehoma, da se kaj stori zanja. Naj bodo učitelji prepričani, da bodo zastopniki teh stanov se tudi potegovali zase. Zato pa bi želeli, da se učiteljstvo znebi neumnih in popolnoma nepraktičnih psovkarjev in se pokaže kot stan ki, za službi, da — po besedah dr. Tavčarjevih — zanj krvavi dežela Kranjska!

Liberalno. Na Francoskem mečejo zdaj podobe križanega iz sodnih dvoran. To so čisto stare, jako umetne in dragocene slike. Na več krajih so na prazna mesta začeli že obešati podobe revolucionarjev. Ta izprememba je prav v duhu liberalcev, kakšno bo pravosodje, si lahko mislimo, kadar bodo sodniki imeli pred očmi namestu podobne večnega Sodnika slike največjih lopovov, pred katerih zločini se zgraža svetovna zgodovina. Nič čudnega, da »Slov. Narod« proslavlja Comba za taka dejanja. Pravna načela, ki jih opazujemo pri »Narodovcih«, se krijejo popolnoma z onimi francoskih sansculottov.

Društvo »Kamnik« v Kamniku bodo vsled doglasnega odborovega sklepa razobesilo raz »Kamniški Dom« ponedeljek, dne 15. avgusta t. l. zastave, kakor tudi velečislani društveniki-hišni posestniki v proslavo stoletnice, odkar je cesar Franc prevzel dedni cesarski naslov. Vspodbudnemu vzgledu iskreno lojalnega društva »Kamnik« in njega članov se bodo brezdvomno pridružili tudi ostali meščani, ki so hišni posestniki.

Biskup Mahnič se mudi na počitnicah na Tirolskem.

Koncert v korist družbe sv. Cirila in Metoda priredit društvo »Kamnik« v Kamniku v nedeljo, dne 28. avgusta.

Tržaške bombe. Včeraj je prišel na tržaški magistrat v spremstvu več stražnikov policijski uradnik, kateri je preiskal pisalne mize zaradi znane bombne zadeve zaprtih občinskih uradnikov.

— **Ob 60letni Lueggerjevi** bode društvo dunajskih mestnih uradnikov ustanovilo zaklad za okrevanje in je v ta namen nakazalo 2400 kron iz društvenega premoženja. Za Lueggerjevo ustanovo je društvo dovolilo 1000 kron.

— **Nenadna smrt g. Faganela.** Iz Gorice se nam še poroča o tem žalostnem dogodku: Ko je gosp. Karol Faganel, posestnik, trgovec in župan v Mirnu pri Gorici, prišel do Nadškofjskih ulic, je nenadoma padel na ulični tlak. Hitro je priskočilo nekaj pasentov, ki so ga vzdignili, a g. Faganel ni dal od sebe več nobenega znamenja življenja. Tudi zdravnik ni mogel drugega, kakor konstatirati smrt. Faganel zapušta vdovo in 6 otrok. Bil je v Gorici na semnju, kjer je kupil nekaj živine.

— **Pomanjkanje krme.** Osrednji svet za varstvo kmetijskih koristij je imel na Dunaju sejo ter odobril prepoved, izvažati krmo. Ob enem je zahteval, da železnice znižajo vozne tarife, da vlada dovoli kmetom primerne podpore in zniža oziroma odpiše davke. — Včeraj so se v železniškem ministru posvetovali zastopniki poljedeljskega, trgovinskega, in notranjega ministristva. Zastopniki zasebnih železnic so obljubili, da hočejo znižati tarife od krme in nastila za prizadete kraje na Češkem, v Galiciji, Šleziji, na Moravskem, Gornjem in Spodnjem Avstrijskem. Tarife za koruzo in graščico znižajo za 15%.

— **Svojo teto umoril.** Radi uboja so pripeljali orožniki v zapore c. kr. okrajne sodnije v Cirknici hlapca Matija Germa doma iz Loža. Germ je pretečeni teden popaval in popeval s harmoniko v gostilni pri Zabukovcu. Ko ga je prišel gospodarjev sin, kjer je Germ služil, iskat da bi šel napajati in nakrmit domov živino, je omenjeni vstal ter odšel proti domu. Ko je prišel na pol pota, skočijo iz grmovja tri osebe in sicer en moški in dve ženski, kateri so začeli mlatiti po njem. Ker se jih ni mogel ubraniti, vzame nož ter začne mahati okoli sebe. Toda nesreča je hotela, da je eno žensko tako sunil z nožem, da je mrtva oblezala na tleh, druga je pa le malo ranjena. Šele potem je Germ spoznal, da so bili napadalci njegovi lastni sorodniki in sicer dve teti in stari oče, kateri so se z Germom radi neke civilne pravde vedno prepirali.

— **Radi veleizdaje** so orožniki aretirali delavca v Bohinjski Bistrici rodod Italijana Ricardo Carlo doma iz Maggienta pri Milanu v Italiji.

— **Na Dobravi pri Kropi** bodo jutri, dne 14. t. m., popoldne ob 3. vpriporili Pinigarjevega »Divjega lovca«. Ker bodo iz večine igrali domača dekleta in mladeniči in je čisti dohodek namenjen pogoreloem, se je nadejati prav obilnega oblika.

— **Strelovoč na drevesih** so napravili posestniki v vasi Žiberše, logaški okraj, da se varujejo pred strelo.

— **Vojaške vesti.** Včeraj je odšel iz Ljubljane celovski topničarski polk šte. 9. — Eskadron dragoncev je prenočil v Crnučah in odpotoval proti Vrhniki. — V Kranj sta došli danes dve bateriji, jutri pri deta dve, dne 21. t. m. pa pride tja domobranski polk iz Trsta.

— **Iz Senožeh.** Volitev župana za Dolenjovase je vršila pretekli teden. Izvoljen je posestnik Jurij Može. Prejšnji župan se je odpovedal, ker se mu je zaradi novoustanovljenega konsuma že dalje časa tresel stolček. Volitev je prišel voditi tajnik iz Senožeh v ženskem krilu. Vsemogočni senožehski župan si baje več ne upa v Dol. vas. — Velik požar je pretil izbruhniti nedavno v Senožehah. Pijan liberalnim modrijanom je prišlo na misel, da bi bilo dobro požgati »Slovenca«; zato so po polnoči poslali nekega študenta v gostilno, kjer se je prodajal ta list. Krčmar pa, razjarjen nad tako predrznostjo v pozni noči, zapodi nadležnega, da je komaj odnesel svoje drugače kaj lahke pete k »čedni« družbi, ki je imela že določen program za to herostratsko slavnost. Koliko so po tej blamaži inteligentni od jeze še pili, nam ni znano. Neizkušnemu dijaku pa svetujemo, da naj se ne da na ta način izrabljati od svojih »lepih« pajdašev. Nič bi ne škodovalo, če bi temu »učencu« študentu za to lahkomišelnost njegov pametni oče krepko nategnil ušesa. — **Krajna policija** prav vestno skrbi za varnost premoženja in življenja prebivalcev. Namesto štirih ponočnih stražnikov, kakor je navada, dremlje pogosto samo eden v občinski čuvajnici, ali pa še celo nobenega ni. Ni še prav dolgo, kar se je vsled take nebrzičnosti izvršil sredi trga ulom v prodajalnici. Zdaj, ko se tako množijo požari po deželi, je treba pač večje duječnosti zlasti ponoči. — **Veliko dima** — malo škoda je povzročilo vnetje več zabojev smole v tukajšnji tovarni. Temni oblaki dima so marsikoga prestrašili, a le za hip. Požarna bramba je imela lahko delo,

da je pogasila ogenj. — **Priljubljen kraj** so postale Senožeh za letovinarje. Dočim jih je bilo preteklo leto tukaj le malo, jih letos kar mrgoli. Seveda, kakor povsod, tako je tudi tukaj med njimi vedno nekaj »prepeljarjev«. — **Nesrečno padel** je s skednja Stefe Zelen. Zlomil si je rebro in se tako pretresel, da so ga nezavestnega pripeljali domov. — **Sreča v nesreči.** Hruške je šel obrat starček Jernej Delak podomače Ovčarček; veja pa, na kateri je sedel, se je odkrnila in padel je tako srečno na trda tla, da se na splošno začudenje ni nič poškodoval. — **Nemotljivi preprok** je v Senožehah. Prerokoval je, da bo padel Port Artur do 26. junija. Kaj pa, če mož ni narkal svoje modrosti iz irr. krogov? — **Presenečenje** je zopet vzbudila trakulja podobna tretjino m. dolga žival, ki jo je bruhnil na dan tukajšnji vodovod.

— **Na Bleč** je došlo od 30. junija do 6. avgusta t. l. 2061 tujecev.

— **Grozen samomor v Sežani.** Andrej Goljevšček, kramar z manufakturnim blagom v Sežani, doma iz Vipolže, si je končal življenje na uprav grozen način. Po obedu je bil odšel v svojo sobo, vzel brivno britev ter si prerazal trebuh od ene strani do druge tako silno, da so mu vsa čreva visela ven. Prerazal si je tudi jetra in vranico, kakor so kasneje konstatovali v bolnišnici v Trstu. Ko so prihiteli domačini, nudil se jim je grozen prizor: Goljevšček je ležal ves v krvi. Nesrečnež si je trgla čreva in je bil še toliko pri zavesti, da je kričal: »Hočem umreti!« Prihiteli zdravnik ga je povezal kakor je mogel in ga dal odpeljati v bolnišnico v Trst. Pravi čudež je, da so ga pripeljali sem še živega. Ali bil je že pri kraju. Vendar so se zdravniki odločili za operacijo, seveda, brez vsake nade. Kako grozna je bila rana, je razvidno iz dejstva, da so zdravniki, izvršivši laparatomijo napravili nad 80 šivov. Nesrečni mož je umrl okolo 6. ure zvečer. — **Vzrok** tej grozni žaloigri so bili baje prepiri v družini.

— **Kokoši imajo radi.** V Smartnem pri Ljubljani se že dalj časa posestniki jezijo, da jim zmanjka perutnina kar čez noč in sicer vedno večje število. Mislili so, da se klatijo lisice, dihurji in drugi taki štirinožni prijatelji perutnine in da ti odnašajo perutnino. Nastavljali so zanjke in pasti, a vse zastoj. Ker se jim je pa vendar preneumno zdelo, so nekateri izmed njih nastavili čuvaje. Se tisto noč so dobili prijatelje kokoši in sicer ne štirinožne, ampak dvonožne. Martin Jerančič, hlapec, doma iz Most pri Ljubljani, Ana Novak, dekla, doma iz Zadobrove pri Ljubljani, in pa Frančiška Presetnik, doma iz Smartna pri Ljubljani. Ta trojica je kradla perutnino in sicer je pokradla 25 parov piščancev, kokoši in petelinov raznim posestnikom ter poprodala. Posestniki so ovadili celo stvar orožnikom, kateri so celo kokošjo tatinsko druhal aretirali.

— **V prospeh Kadilnikove kočje** na Golici priredi podružnica »Slov. plan. društva« za kranjskogorski okraj veliko gozdno veselico na Jesenicah, ki se vrši v nedeljo, 21. t. m., v »Milanovem logu«. Zgradba Kadilnikove kočje se bliža koncu; njena prekrasna lega, popolnoma na vrhu Golice (1836 m) je nekaj izvanrednega. Malo je planinskih koč v Alpah, ki bi se v tem oziru moge meriti z njo, istotako tudi glede na velikost in zunanost. Spored pri obidni prihodnji teden.

— **Žepni tat.** V Gorici so zapazili šestnajstletnega Franca Kanzlerja, mizarja iz Solkan, ko je ravno vlekel neki kmetici iz žepa ruto, v kateri je imela spravljjen denar. Janez Jankovič opozori kmetico, ta se obrne in vidi tatu s svojim robcem v roki. Hitro ga prime in začne upiti. Tat je hotel ubežati, a bilo je prepozno. Aretirali so ga.

— **Stavka brivskih pomočnikov** v Zagrebu ni splošna. Stavkali niso pomočniki treh brivnic, sedaj se je pa vrnilo na delo še 10 pomočnikov, katerim so gospodarji ugodili.

— **Aretirali** so v celjski okolici nevarnega postopača Roberta Blažiča.

— **Porotne obravnave v Celju** se prične 12. septembra.

— **Otrok s štirimi palci.** V celovško bolnico so prinesli sedemletno deklico, kateri pri vsakem palcu raste še en palec, na katerem so tudi nohti.

— **Toča** je 8. t. m. zvečer po mnogih krajih šentviške fare na Dolenjskem napravila občutno škodo. Bil je zraven tudi vihar, ki je stresel s sadnega drevja mnogo še nezrelega sadja, lomil drevesa, podiral kozolce in poškodoval strehe. Treščilo je v kozolec, ki je do tal pogorel. Tudi pri poljskih pri delkih je dokaj škoda. Ljudje pravijo: »Prestopno leto veliko obeta, pa malo dá.«

— **Obesil** se je v Clevelandu v Ameriki J. Kraker, rodem Kočevar.

— **Iz Sore** se nam piše: Anton Brce hoče, da bi ga ves svet tako poznal, kakor

mi; zato si je izbral za glasilo »Slov. Narod«, list odpadnikov in izdajavcev. V tem nesramnem listu nam grozi, da nas bo tožil. Toži pa že zdaj vseprek. A naše ljudstvo si svojo sedbo o njem samo dela, in ni treba, da bi izvedelo šele iz Ljubljane ali iz Loke, kak poštenjak je Anton Brce. Ne mi, on se mora zagovarjati! Pove nam naj, kaj je vse prevz. g. knezoškofu obljubil, da je dobil sorsko župnijo! Kako je obljuboval, da se bo poboljšal, da bo pustil družbo liberalcev! Kako je sladko govoril, da je od presv. g. knezoškofa dobil še izredno osebno dobroto! In kaj je bilo prvo, kar je storil, ko je prišel sem? Da je prelomil dano besedo, da je izkušal takoj razdreti vse delo svojega prednika, da se je oklenil najbolj zagrizenih liberalcev cele sosesčine. O tem se naj Brce zagovarja; mi imamo pravico, to zahtevati od njega!

— **Red mašništva** sta danes prejela gg. Vladimir Privatelj iz Novega mesta in Matej Sušelj iz Kočevja.

— **Iz Vidma** v Italiji nam piše Slovenec: Kdor se zanima za izborno moderno glasho, naj se potrudí v Videm, kjer sedaj od 13. do 21. avgusta predstavljajo dve najnovejši operi, in sicer »La Cenerentola« od Francoza Duponta in »Manuel Menendez« od Italijana Filasija. Izmed več nego 200 oper je mejnarodno razodišče izbralo kot najboljši tve in prvi prisodilo darilo 50.000 frankov.

— **Izseljevanje.** Francoske prekmorske družbe brzoparnik »La Gascogne« je 30. julija iz Havra odplul in 7. avgusta srečno v New York dospel. Vozil je 7 dni 19 ur. Zastop. potovalna pisarna Eduarda Smarda v Ljubljani.

— **Pomanjkanje vode v Istri.** Okr. glavarstvo je naznanilo puljski občini, da je ravnanstvo državnih železnic pripravljeno dovažati vodo. Na razpologo imajo 14 vozov. V Barnu je vodnjak, iz katerega nameravajo izvažati vodo na Brijunske otoke. Ker pa ima tudi občina Tinjan nekatere pravice do onega vodnjaka, zahteva tudi ta, da dobiva vodo iz dobičnega vodnjaka.

— **Iz litjske okolice.** Jelena je dne 6. t. m. ustrelil Fl. Kokalj iz Grebinja. Zandji semenj v Smartnem je bil dobro obiskan; kupčija z živino pa je bila srednja. — Po dolgih tednih je zopet dež dobro namočil. V noči od torka na sredo pa je bilo hudo neurje okoli Vaš in Sv. Gore. — Suša je tudi v litjskem okraju napravila mnogo škode. — V ponedeljek je velik shod na Sv. Gori. — Konji so se splašili lg. Smuku iz Sp. Loga pri Savi ter voz razbili.

— **Vojaški novinci** pozvani bodo letos v aktivno službo dne 10. oktobra; — jednoletni prostovoljci in vsi novinci vojne mornarice, dalje nadomestni rezervisti pa 3. oktobra t. l. Pri nekaterih polkih — osobito bosniških — mora starejše moštvo služiti, dokler ne pridejo novinci, a se jim bo ta čas zaračunal kot orožna vaja, oziroma tudi za dve vaji. Podčastnikom, kateri ostanejo, da vezbajo novince - nadomestne rezerviste, se ta čas všteje za dve orožne vaji.

— **Pomožitev dunajske policije.** Pri nižavstvijskem namestništvu boje v kratkem posvetovanje o novem cestnem policijskem redu na Dunaju. Dunajski magistrat je izdelal načrt, obsegajoč 68 paragrafov. Med finančnim ministristvom, nižavstvijskim namestništvom in predsedstvom dunajske policije se vrše pogajanja o pomnožitvi dunajske policije. Število pol. stražnikov nameravajo zvišati za 400 mož, kar bi na leto stalo 800.000 kron.

Ljubljanske novice.

Menazerija v Gradišču. V Gradišču živi pekovski mojster Sch., ki sebi in bližnjemu privoščí samo dobro. Zadnji čas je vsled silne vročine toliko trpel, da se je smilil vsem svojim znancem. Poželjivo je gledal proti Krimu, kje bi zapazil kak oblak, katerega bi s hrepenečimi pogledi razširil čez nebo in nad zemljo. Zvečer je nategoval ušesa, ako bi čul kje petje petelinovo, ker v njegovi hiši velja že od nekdanj prepričanje, da pride gotovo dež, ako ponoči petelini pojo. Končno se je smilil tudi svojemu pekovskemu pomočniku, fantu z izrednimi zmožnostmi in odličnega grla. Fant se je vstopil pod okno svojega mojstra in parkrat prav lepo oponesel petelinje petje. Mladi pevec je tako vrol oponašal petelina, da je mojster bil popolnoma prepričan, da se blizajo zaželjeni trenotki, ko mu bo pršil blagodejni dež v razgreti obraz. Drugi dan je mojster povsod pripovedoval, da bo gotovo dež, ker njegov petelin že poje, — vročina je bila pa vedno hujša. Drugo noč se je zopet oglašil petelin še lepše in celo ginjaivo je zategaval, kakor bi si sam želel dežja. Mojstra je kar zažgečkalo okolu srca, kadarkoli je začul to petje in hvalil je Boga, da tega petelina še ni pojedel. Dežja pa le ni bilo, barometer pa se je dvigal in dvigal naj je tudi g. mojster pravil cele povesti o ponoč-

nem petju svojega petelina. Končno je postal g. mojster od vsega brezuspešnega pričakovanja zelo ožejši in izbijal si je to žalost na veselje svojih pomočnikov do jutra v veselji družbi. Skoro pa je bil povabljen na magistrat. Stranke so se pritožile, da je sedaj na njegovem dvorišču ponoči cela — menažerija, po okolici se ne glasi samo petje petelinov, ampak razlegajo se v mojstrovei odsotnosti najrazličnejši živalski glasovi, ki ropajo spanje mirnim ljudem. Na policiji so g. mojstru prav resno svetovali, naj svojemu pomočniku prepove te produkcije, ker naposled bi se pomočnik predznil oponašati še „leva“ ali „lefonta“ in to bi ponoči v Gradišču lahko povzročilo paniko. Sedaj je g. mojster še-le spoznal, kak petelin mu je pel o dežju. Možno je bil začetakoma seve silno jezen. Ljudje so se mu smejali, on pa se je končno potolažil s tem, da je tistega petelina, ki ni nič pel, zaklal in — pojedel.

Posebni vlaki mimo Ljubljane Danes 13. t. m. ob 3. uri 35 min. je prišel v Ljubljano poseben vlak s 500 izletniki z Dunaja. Tu je ostal 35 minut, nakaš se je odpeljal proti Miramuru in Trstu. Izletniki se vrnejo mimo Ljubljane ob 4. uri 40 min. popoldne. — Dne 14. t. m. ob 5. uri 55 min. pride poseben vlak koroških in gorenjavoskijskih romarjev iz Palestine. Romarji bodo v restoraciji tukajšnjega juž. kolodvora večerjali. V Ljubljani ostanejo 60 min. — Dne 16. t. m. bo vozil poseben vlak iz Würtemberga mimo Baljaka in Ljubljane v Palestino. — Dne 28. t. m. vozi poseben vlak iz Videm-Krškega na Bled. Vrne se vlak 29. t. m. — Prihodnjo nedeljo gre iz Ljubljane poseben vlak v Postojno.

Hotela „Union“ so bila včeraj dozidana vsa tri poslopja, deloma je pa že postavljeno podstrešje. Ta dela so se izvršila v 95 dneh. Sedaj gradé veliko koncertno dvorano in stranska poslopja, ki bodo tudi letos še pod streho.

Pri električni cestni železnici je bila pretekli teden stavka. Poroča se nam, da je magistrat dal na razpolago dva policaja Erklavca in Jezerška, da vozita. S takim postopanjem mestnega magistrata se bo delavstvo še imelo priliko pečati. Magistrat bi bolje storil, da bi uplival, naj se preišče, na kako lažnjih podatkih je bilo par uslužbencev odpuščenih in naj lažnjiva kaznujejo, ker dotičnik gotovo nima poštenih namenov. Naj si nihče ne domišlja, da bo stvar zaspala! Ako tukajšnje vodstvo samo ne stori pravice, bo pa na drug način poučeno, da se ne sme na tak način igrati s poštenimi delavci, podpirati pa dvomljive elemente. Čujemo, da bodo sedaj menda vendarle število uslužbencev pomnožili. Od druge strani se poroča: Magistrat tudi v zadevi električne cestne železnice, kakor v zadevi podraževanja mesa, ni storil onega, kar bi lahko. V Trstu na primer je občina zahtevala, da je v pogojih točka, da se nastavlja samo uslužbenci italijanske narodnosti, tu se pa z domačini naravnost pometa in magistrat se nič ne potruди preiskati krivice in kaznitskemu inženjerju Schwingenschussu pojasniti stališče. Ves poslovni jezik z uslužbenci je še vedno samo nemški in namesto da bi mnogi uslužbenci v vsakem slučaju najprej slovenski pozdravljali občinstvo, godi se premočkrat ravno drugače. Vse občinstvo je že davno radovedno na pogoje, katere je občina sprejela, ker je res čudno da vse to molče trpi in niti s prstom ne gane, da bi namesto zagrozenega Schwingenschussa prišel kak slovenski inženir. Ker upamo, da se vendar še kaj v tej zadevi ukrene, naj bo za danes dovolj.

Petdesetletnico bo praznovalo 14. in 15. t. m. kat. društvo rokodelskih pomočnikov v Gradu. Slavnosti se udeleži odposlanstvo ljubljanskega kat. društva rokodelskih pomočnikov s zastavo.

Cesarskega orla so sneli odlični ponočnjaki, rožljajoči s sabljami, raz Kušarjevo tobakarno na sv. Petra cesti. Tudi dve drugi deski so odnesli k cerkvi sv. Petra. Morda bomo to „nočno romanje“ popisali.

Budnica Društvena godba priredi povodom rojstnega dne Nj. Velikanstva presv. cesarja v četrtek, dne 18. t. m., budnico. Godba odide ob 6. uri zjutraj od mestnega magistrata. V slučaju neugodnega vremena budnice ne bo.

Ubešli prisiljenec. Nedavno smo poročali, da je pobegnilo nekaj prisiljenec od stavbe hotela „Union.“ Med njimi je bil tudi 20letni prisiljenec Janez Reisinger, doma iz Rieda na Gorenjem Avstrijskem. Sedaj so ga orožniki zasačili v celjski okolici.

Poročil se bo Alojzij Trinkl, mizarški pomočnik, z Alojzijo Sternišo.

Društvo slikarjev in peskarjev v Ljubljani priredi 21. avg. t. l. veliko veselico na Koslerjevem vrtu s sodelovanjem slavne društvene godbe s primernim sporedom. Začetek ob 3 uri popoldan. Vstopnina 20 v.

Dohod rezervistov k vojaškemu vajam. Dne 21. in 25. t. m. pride vsakokrat približno po 550 rezervistov domačega pešpolka. — V Ljubljani ostanejo po dva dni; odtod odkorakejo k strelnim vajam na Rakek (Be-

zuljak), — in sicer prvo krdele 23. in drugo 27. t. m. — Po naši sodbi bi el. vojaška uprava pa lahko rešila ljudi napora, petiti se po kraških tleh, kjer se celo za denar težko dobiva — voda. — Pešpolk št. 27. izda vank dan krog 50 K samo za vodo!

Aretirali so v Ljubljani uslužbenca Bernatovičeve trgovine, Jos. Fabiani, doma iz Mokronoga, kateri je omenjeni trgovini pokradel več stvari v vrednosti 80 K. Pri hišni preiskavi so našli pri njem dve moški obleki, ene hlače, en telovnik in še več drugih stvari, katere so last trgovine Bernatovič; nadalje so našli pri njem nekaj robev in več perila, katero je tudi last omenjene trgovine; nadalje eno kukalo, za katero obdolženec trdi, da je je našel. Fabiani je tudi ukradel gospodinji, kjer je stanoval, nekaj denarja.

Zadruška krojačev, klobučarjev, rokovičarjev in krznarjev v Ljubljani vabi svoje cenjene člane na izredni občni zbor, ki se boode vršil v nedeljo, dne 21. avgusta ob pol 10. uri popoldne v malo dvorani „Mestnega doma“. Dnevni red: 1. a) Ustanovitev zadružnega razsodišča, b) odobrenje pravil za razsodišče, c) volitev štirih članov in dveh namestnikov v razsodiški odbor. 2.) Razstava vajeniških del v Ljubljani. 3.) Ustanovitev obligatorične bolniške blagajne. 4.) Posamezni nasveti na korist zadruge. Ker je posebno tretja točka velike važnosti, želeli je obile udeležbe.

Tatvina v bolnici Uradniku Janezu Koridišu je bilo v bolnici ukradenih 10 kron, katere je imel spravljene pod zglavjem.

Umrli je gospa Teresija Vidmar v 84 letu svoje starosti. — V bolnici je umrla monterjeva žena Marija Hofer.

Koncert v proslavo 100letnice cesarstva in cesarjevega rojstnega dne vrši se 17. avgusta t. l. na vrtu hotela „Ilirija“ g. F. Novaka. Sodeluje popolna društvena godba pod osebnim vodstvom kapelnika s popolnoma novim vspešdom.

Nekaj denarja je danes našel na Vodnikovem trgu sluga banke „Slavije“. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi pri „Slaviji“.

Iz brzojavk.

Dortmund. V nedeljo so Poljaki v Dortmundu priredili shod, na katerem so nastopili proti ponemčevanju. Med drugim so povdarjali, da je vsak Poljak, kateri poroči Nemko, izdajalec svojega naroda.

Pariz. „Petite République“ prinaša resolucijo avobodomiselcev, v kateri zahtevajo ločitev cerkve od države. Najbrže je resolucijo naročil Combes.

London. „Daily Mail“ poroča, da so ameriške križarice „Olympia“, „Cleveland“ in „Baltimore“ došle pred Smyrno. Zasidrane so pred carinskim uradom.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Peterburg, 13. avg. (Kor. ur.) Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena: V boju 26. julija je „Retvizan“ poškodoval dve sovražni ladji, ki sta se takoj oddaljili, in sta gotovo oni, kateri so videli Kitajci v Čifu 2. avg. se potopiti.

Čifu, 13. avgusta. Japonska torpedna rušilca, ki sta se v tukajšnji luki polastila sem pobeglega „Rešitelja“, sta „Asasimo“ in „Kasun“. Japonci so poslali enega svojega častnika na krov ruske ladje ter pozvali Ruse, naj zapuste pristanišče. Poveljnik Rostšakovski je odgovoril, da je ladja že razorožena, stroji pokvarjeni, celo zadevo imajo pa v rokah Kitajci. Ko je japonski častnik poizvedoval o tej zadevi, zapovedal je tiho poveljnik, naj ladjo razstrele, ker je hotel z ladjo vred uničiti sebe in sovražnika. Nato je skočil na nasprotnika ter se vrgel z njim v morje. Čez 10 minut je nastala eksplozija pod poveljniškim mestom. Ostala ladja je bila nepoškodovana.

London, 13. avg. (Kor. ur.) Iz Čifu poročajo: Da je kitajski admiral ladje „Haiči“ zahteval od japonskega rušilca torped, ki je bil v bližini kitajskega brodovja, naj ruskega rušilca torped, katerega so vlekli japonske torpedovke proč, dajo Japonci nazaj, sicer bo pričel streljati, ker je to očito rušenje nevtrilitete luke. Japonski kapitan je obljubil ukreniti, da se „Rešiteljni“ vrne v Čifu. Se-le na častno besedo Japoncev je pustil kitajski admiral Japonce mimo. V boju s posadko ladje „Rešiteljni“ so imeli Japonci in Rusi znatne izgube. 16 Rusov pogrešajo. Ruski kapitan je ranjen na nogi, vendar je rešen.

London, 13. avgusta. Kakor se glase doslej došla privatna poročila o boju japonkega brodovja pod poveljstvom Toga in

ruskega brodovja pod poveljstvom Witt-höfta pri poluotoku Vugan, se ruskemu brodovju ni posrežilo združiti se s vladivostoškim brodovjem, japonskemu brodovju se pa tudi ni posrežilo vjeti kako rusko ladjo, ali jo poškodovati. Z napetostjo se pričakujejo podrobna poročila. Japonci so izgubili 170 mož. Bitka je trajala v sredo od 10. ure popoldne do 5 ure popoldne.

Pariz, 13. avgusta. (Kor. urad.) „Petit Parisien“ poroča: V boju portarturskega brodovja z japonskim brodovjem so imeli Rusi velike izgube. Ruska križarica „Palada“ in dve drugi ruski ladjisose potopile. Ostanek ruskega brodovja je na vse strani raztresen.

Berolin, 15. avgusta. Uradno se potrjuje, da so se zatekle v Cingtau, ki je v nemški posesti, ruska oklopnica „Cesarjevič“, križarica „Novik“ in več torpedovk. „Cesarjevič“ je težko poškodovan in ne more več na morje. Na njegovem krovu je bil ubit admiral Vitheft in šest častnikov. Druge ladje odpotujejo iz Cingtau v zakonitem roku. Katere ostanejo delj časa, bodo razorožene. „Cesarjevič“ se pa morda v kratkem potopi. (Op. ur.: „Cesarjevič“ je največja oklopnica vsakega ruskega brodovja. Ima 13000 ton, 4 velike topove po 305 mm., 12 po 150 mm., 20 po 75 mm. kalibra, šest torpednih cevi, nov oklop in popoln pas. To je za Ruse grozna izguba. „Novik“ je najhitrejša, izvratna križarica, ki se je odlikovala v vseh bojih.)

London, 13. avgusta. Prihajajo poročila, da se je japonska križarica „Kasagi“ (5000 ton) v bitki pri otoku Rōu, okroglem otoku, potopila.

Ljaojan, 13. avgusta. (Rusko poročilo.) Japonci imajo pri Ljaojanu 8 divizij s 250.000 možmi in 600 topovi. Japonci prodirajo proti levemuruskemu krilu. Rusi so zavzeli od Japoncev zapuščene pozicije na jugu (!). Skupno prodiranje vse japonske vojne moči proti Ljaojanu se je pričelo.

Peterburg, 13. avg. General Steselj poroča, da je padlo v bojih 13. do 16. maja v Kerskem zalivu 1000 Japoncev, 22—26 pri Čenču 8000, pri Luvantanu 1000, pozneje tam 3000 in v bojih od 26. do 28. jul. 10.000. Skupaj je torej padlo v tem času 23.000 Japoncev. Vse te čete so Japonci morali žrtvovati, da so se le približali Port Arturu. Zato je otročje, če bahajo Japonci, da bodo Port Artur sam dobili tako hitro.

Tokio. Japonska da korejski vladi svetovalca, bržkone vikonteja Aoki. Japonska vlada prevzame pošto in brzojav. Japonci si smejo na Koreji izbirati prosto bivališče ter smejo potovati, kamor hočejo. Tudi smejo kupovati zemljišča. Japonska hoče napraviti pristanišče Fuzan za vojno pristanišče.

Laško, 13. avgusta. Tu je veliko razburjenje radi postopanja ravnateljstva delniške pivovarne, ki je odpustilo 20 oženjenih domačih delavcev in jih nadomestilo z nedomačini. Tako se ne izvaja geslo „Svoji k svojim“.

Peterburg, 13. avgusta. Mesto je radi rojstva princa v zastavah.

London, 13. avgusta. O dohodu Angležev v Lhaso se še poroča: Dalaj-Lama je baje zbežal v neki 100 angleških milj oddaljeni, ob cesti proti Pekinu ležeči samostan. Pustil pa je v Lhasi državne pečate, tako da je mogoče tudi v njegovi odsotnosti skleniti z Angleži pogodbo. Nekateri pa trdijo, da je Dalaj Lama pobegnil v Mongolijo.

Sklepi makedonskega odbora.

Solun. Solunski dopisnik „Frankfurter Zeitung“ je izvedel za sklepe makedonskega odbora. Dne 4. t. m. se je na zborovanju zaupnikov najprej posvetovalo, ali se naj izvrši nov atentat na Solun. Zastopniki ondotnih Bolgarov so od tega odsvetovali, ker bi turški mobse strahovito maščeval nad ondotnimi Bolgari. Sklenilo se je redno pobirati prispevke za makedonsko gibanje. Število vataških čet je za sedaj preveliko. Večjih podvzetij sedaj ne bo, le semtertje bodo vataške čete dale kak

dokaz, da še živé. Pripravljene bodo vsak trenotek za kako večjo akcijo, zapovedano iz Sofie.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Kolera na Ruskem. Ruski konzul v Astrabadu je poročal guvernerju v Baku, da je vlad kolere v Astrabadu umrlo 29 oseb. — Nadškof Csaszka umrl. Nadškof v Koloči na Ogrskem, Jurij Csaszka, je včeraj umrl. — Imenovanje indijskega podkralja. Podkraljem za Indijo je angleški kralj zopet potrdil lorda Cuzzona. — 50.000 sodov petroleja zgorelo. V francoskem mestu Cetta je uničil požar v tovarni Balarne petdeset tisoč sodov polnih petroleja. — Tragedinja Adela Sandrok je nastopila v Ištu kot „operna pevka“, a je sijajno propadla. Občinstvo ji je zvižgalo. — Jadernica kraljice Drage. Iz Belgrada poročajo: Dne 17. t. m. bo tu na dražbi prodana jadernica kraljice Drage. V zimskem savskem pristanišču srbske plovne družbe ležečo jadernico cenijo na 40.000 frankov v zlatu. — Pogorela je cerkev sv. Magdalene v Strasburgu. — Žetev v Rusiji je jako dobra. — Tekmovanje s spanjem. V New Jerseju tekmuje sedaj večje število mož, kdo najdalje vzdrži brez spanja.

Z enim strelom umoril celo rodovino. Ko se je v Borgi pri Florenci umrl Antonio Corsi z ženo in otrokom na svoj dom, pošil je naenkrat strel, ki je vse tri smrtonosno ranil. Vsi trije so po kratkem smrtnem boju prominili. Morila še niso zasledili. Bržkone so žrtva takozvane „vendette“.

45 milijonov poneverili. V dobro-poučenih peterburških krogih trdijo, da so v ruski intendaturi in „Rdečem križu“ prišli na sled velikim poneverjenjem. Za vsako reč so odlične osebe zaračunale še enkrat večjo ceno ter nato prisvojile dotični večji znesek. Kuropatkin je baje s spisi dokazal, da so dosedaj že poneverili 45 milijonov rubljev. Kuropatkinu je odkril celo stvar neki vojni zalagatelj.

Obrne stvari. Največja in najbolj razširjena je breidvomno industrija šivalnih strojev in če se ozremo v zgodovini za 100 let nazaj, v dobo pred letom 1804 moramo priznati, da se je pojavil na tem polju skoro neverjeten napredek. — Ko sta se v letu 1804 Angleža Stone in Henderson bavila z mislijo, kako bi se trudapolno ročno šivanje moglo vršiti hitreje s pomočjo stroja, pač nikdo ni pričakoval, da se bo v kratkem času posrečilo ustvariti pravi šivalni stroj. — Toda že l. 1814, tedaj 10 let pozneje, posrečilo se je dunajskemu krojaču Madersbergerju sestaviti šivalni stroj, ki je napravil 150 šivov v minuti; v l. 1826 je H. We v družbi z nekim Tomazom v Angliji priredil stroj, ki je deseglel 300 šivov v minuti, v Ameriki je pa med tem tedanja Singer Manufacturing Co. (sedanja) Singer Co. akc. družba za šivalne stroje) privedla šivalni stroj na vrhunec, ki je vzbujal splošno pozornost. — Singer Co. akc. družba za šivalne stroje je ustavila prvo tovarno na svetu, ki je proizvajala raben in hiter šivalni stroj, dandanes je pa ta družba ne samo največja trgovina, marveč proizvaja še tudi dandanes kot pred 80 leti najboljša šivalne stroje. — Nekak pojem o veličini akcijske družbe šivalnih strojev Singer Co. si more ustvariti le tni, ki ume, kaka je trdka s 3000 podružnicami po celem svetu, česar ne smore nobena druga trgovina. Poleg tega ima trdka blizu 100.000 uslužbencev. Izvirni Singerjevi šivalni stroji so pa tudi najbolj na svetu. To kaže med drugim okolnost, da vsi konkurentje te trdke ponujajo Singerjeve stroje, čeravno jih nimajo, da si le hranijo dobro ime. — Kdor tedaj želi kupiti izvirni Singerjev šivalni stroj, naj se obrne na Kranjskem na kranjsko zalogo v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4. — L—

Čudna operoka. Nedavno je umrla v Parizu neka čudna žena, Rusinja. V oporoki je določila 200.000 frankov onemu, ki se obveže, da bo na njenem grobu Pere Lachaise preživel celo leto in da ne bo govoril z nobenim drugim, nego z osebo, ki mu bo prinesla dvakrat na dan hrano. Skrbeti mora, da bo gorela noč in dan luč na njenem grobu. Prvi, ki se je odločil, da vsprejme te pogoje, je izgubil v šestem mesecu pamet ter je bil odveden v blaznico.

Sestrina čast. Petinšestdesetletni izvišijski prebivalec Vaza Radossavlyev je nasledoval 17letno sestro kmetovalca Svetozara Jovanoviča. Dne 10. t. m. je na deklino upitje prihitel njen brat ter starca tako udaril po glavi, da se je zgrudil mrtev na tla.

Veliki shod na Kumu vršil se bo letos 26., 27. in 28. avgusta. Letos pridejo, kakor vsako sedmo leto, z obljubljenim procesijo na Kum Kostanjevčani. Most čez Savo v Trbovljah bo, kakor vse kaže, do shoda tudi že izgotovljen, in bo tako brez strahu lahko vsak prišel čez Savo.

Meteorološki poročilo.

Služba nad morjem 806-2 m, srednji tlaški tlak 736-0 mm

Čas opazovanja	Hitrost barometra	Temperatura	Vetrovi	Noba	Predvidljiva
12. več.	738-4	18-7	sl. zah.	obl.	
7. jut.	741-1	15-4	sl. sever	megla	0-3
13. 2. popol.	740-8	24-7	sl. jvzh.	jasno.	

Srednja večerajšnja temperatura 13-6°, norm. 19-1°

Dunajska borza

dné 12. avgusta.

Skupna konv. renta, maj-november	99-30
Skupna konv. renta, jan.-julij	99-30
Skupni državni dolg v notah	100-20
Skupni državni dolg v srebru	100-20
Avstrijska zlata renta 4%	119-30
Avstrijska krona renta 4%	99-30
Avstrijska inv. renta 3 1/4%	91-—
Ogrska zlata renta 4%	119-—
Ogrska krona renta 4%	97-15
Ogrska inv. renta 3 1/4%	88-80
Avstro-ogrski bančni delnice	16-04
Kreditne delnice	640-75
London vista	289-80
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117-05
20 mark	23-43
30 frankov	19-05
italijanski bankovci	95-—
C. kr. cekini	11-32

Katoliška Tiskarna

priloga raznovrstne

vizitnice

po niski ceni

Lak za šolske table, non plus gočji tako lahko pisanje, kakor na škrlji. Dobiva se pri tvrdki **BRATAEBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice. 524 21 11-8
Vnanja naročila proti povzetju.

Največja izbira
najboljših in najcenejših
šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Večletno jamstvo.

Lastna delavnica
za poprave
šivalnih
strojev
vsakega sistema.

Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in voznimi kolesi
v Ljubljani, Dunajska cesta 17

Ciril-Methodove biškote

zahtevajte slovenski rodoljubl v
vsaki prodajalni in pekarni. Ti
piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družbin založnik **S. H. Skerl, Sv. Ivan pri Trstu.**

Išče
dva kovaška pomagata
in učenca

Kristjan Babič, kovaški mojster
Kranj, Gorenjsko. 1360 2-1

Trgovskega učenca

iz dobre rodbine in primerno šolsko
izobrazbo sprejme v svojo trgovino z
mešanim blagom tvrdka 1353 3-1

Josip Boncelj v Železnikih.

HOTEL „ILIRIJA“.

1360 1-1

Danes in jutri, v nedeljo
kavarna „Ilirija“

Kolodvorske ulice
celo noč odprta.

Medicinalni
konjak

1393 52-44
garantirano pristni
vinski destilat

pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija

Camis & Stock

Trst-Barkovlje.

1/2 steklenice K 5-
1/2 „ „ 2-60.

Dobiva se v vseh bolj
ših trgovinah.

Pri nakupovanju

suknenega
in manufakturnega
blaga

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 4.

196 52-28

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Za **5** kron **50** vin.

najzanesljivejša
žepna ura za gospode na svetlo!
Pošljem pristno

anker-

remontoar-

Roskopf-uro

z najboljšim zanesljivim kolesjem, ki
se navija le na 36 ur v lepem glad-
kem nikelnastem okovu.

3 letno jamstvo.

Cena komadu 5 K 50 v., 3 komadi
14-50 K. Zamenjava dovoljena.

Razpošilja carine prosto na vse strani proti povzetju
ekspozitna tvrdka F. Schwarz, Dunaj
VIII/2 Lerchenfelderstrasse 124-126/18.

1011 52-9

Optični
zavod

K. Pichler
Ljubljana

Jurčičev trg šte. 3.

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica
za želodec. 1938 19

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Naibljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
1244 vod iz soli za kopel. 52-4

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo:
grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Avstrijsko-ameriška linija.

Edina, domače-avstrijska
direktna, brzoparobrodna
vožnja.

Trst-New York.

Oceanska vožnja okrog
8 dni! Prosta, dobra, do-
mača hrana in pijača ter
1'0 kg prtljage že od Ljub-
ljane, tedaj nobenih po-
stranskih stroškov med potjo. Najpripravnija in najce-
nejša pot iz Avstrije v Ameriko. Cela vožnja Ljub-
ljana-New York samo K 100.— Ta domača družba
je edina, katera sme povsod nastaviti svrce zastop-
nike. Pojasnila in vozne karte za Kranjsko, Stajersko
in Koroško le pri **Jos. Pavlinu v Ljubljani**, Ma-
rijin trg št. 1. 1349 6-2

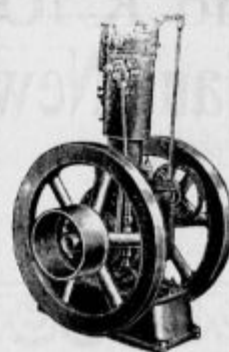
Izurjen gostilničar

se išče za manjši, dobro ideoči
hotel.

V najem se da takoj z od-
kupom pohištva.

Pismene ponudbe na uprav-
ništvo „Slovenca“. 1359 1-1

Najboljši in najcenejši
ameriški motor na bencin
— za kmetijo in obrt —
od tre do pet konjskih moči.

Jednostaven, zanesljiv, trpežen
in popolnoma samodelujoč.
Cena od K 1350 do K 3200.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
vsakdo popravila lahko sam preskrbi.
1254 Dobivajo se najboljše pri 52-4
Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji
kakor: mlatilnice, slamorez-
nice, vrtilice, čistilnice, mlini
za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, storja,
okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Bojno pozorišče v Mandžuriji.

2 koncerta v „Švicariji“

Kavarna in restavracija Švicarija.

V ponedeljek, 15. t. m.,

zajtrkovalni koncert

Začetek ob polu 10. uri dopoldne.

Popoldne **koncert** vselej brez
ob 4. uri vstopnine.

K mnogobrojni udeležbi vabi

1365 1-1

J. Kenda, restavrater.

Zopet znižane cene! **60 gld.**

63 30—30 nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Senzacionelni uspehi.

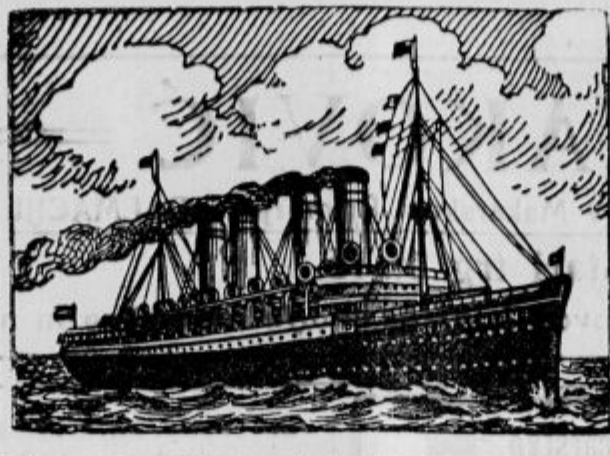
Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr. državne železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah.

1689 52-36

Dilje	Smreka koroška in gorenjska			Mecesen koroški in štajerski		
	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
1/2	6	5	4	14	10	8
3/4	8	7	6	14	10	8
1	10	8	7	15	13	10
1 1/4	12	11	10	20	18	16
1 1/2	15	14	12	24	22	19
1 3/4	18	16	15	28	24	22
2	20	18	16	40	30	26
2 1/4	—	—	—	54	34	29
Remelnj						
1/2	36	32	26			
3/4	52	45	42			
1	72	62	56			
1 1/4	110	100	90			
1 1/2	—	16	—			
1 3/4	—	19	—			
Filerl	od 1/2 do 1/4, 1/2, 3/4, 1, 1 1/4, 1 1/2, 1 3/4, 2, 2 1/4, 2 1/2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 44, 48, 52, 56, 60, 64, 68, 72, 76, 80, 84, 88, 92, 96, 100, 104, 108, 112, 116, 120, 124, 128, 132, 136, 140, 144, 148, 152, 156, 160, 164, 168, 172, 176, 180, 184, 188, 192, 196, 200, 204, 208, 212, 216, 220, 224, 228, 232, 236, 240, 244, 248, 252, 256, 260, 264, 268, 272, 276, 280, 284, 288, 292, 296, 300, 304, 308, 312, 316, 320, 324, 328, 332, 336, 340, 344, 348, 352, 356, 360, 364, 368, 372, 376, 380, 384, 388, 392, 396, 400, 404, 408, 412, 416, 420, 424, 428, 432, 436, 440, 444, 448, 452, 456, 460, 464, 468, 472, 476, 480, 484, 488, 492, 496, 500, 504, 508, 512, 516, 520, 524, 528, 532, 536, 540, 544, 548, 552, 556, 560, 564, 568, 572, 576, 580, 584, 588, 592, 596, 600, 604, 608, 612, 616, 620, 624, 628, 632, 636, 640, 644, 648, 652, 656, 660, 664, 668, 672, 676, 680, 684, 688, 692, 696, 700, 704, 708, 712, 716, 720, 724, 728, 732, 736, 740, 744, 748, 752, 756, 760, 764, 768, 772, 776, 780, 784, 788, 792, 796, 800, 804, 808, 812, 816, 820, 824, 828, 832, 836, 840, 844, 848, 852, 856, 860, 864, 868, 872, 876, 880, 884, 888, 892, 896, 900, 904, 908, 912, 916, 920, 924, 928, 932, 936, 940, 944, 948, 952, 956, 960, 964, 968, 972, 976, 980, 984, 988, 992, 996, 1000					
Traml	od 1/2 do 1/4, 1/2, 3/4, 1, 1 1/4, 1 1/2, 1 3/4, 2, 2 1/4, 2 1/2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 44, 48, 52, 56, 60, 64, 68, 72, 76, 80, 84, 88, 92, 96, 100, 104, 108, 112, 116, 120, 124, 128, 132, 136, 140, 144, 148, 152, 156, 160, 164, 168, 172, 176, 180, 184, 188, 192, 196, 200, 204, 208, 212, 216, 220, 224, 228, 232, 236, 240, 244, 248, 252, 256, 260, 264, 268, 272, 276, 280, 284, 288, 292, 296, 300, 304, 308, 312, 316, 320, 324, 328, 332, 336, 340, 344, 348, 352, 356, 360, 364, 368, 372, 376, 380, 384, 388, 392, 396, 400, 404, 408, 412, 416, 420, 424, 428, 432, 436, 440, 444, 448, 452, 456, 460, 464, 468, 472, 476, 480, 484, 488, 492, 496, 500, 504, 508, 512, 516, 520, 524, 528, 532, 536, 540, 544, 548, 552, 556, 560, 564, 568, 572, 576, 580, 584, 588, 592, 596, 600, 604, 608, 612, 616, 620, 624, 628, 632, 636, 640, 644, 648, 652, 656, 660, 664, 668, 672, 676, 680, 684, 688, 692, 696, 700, 704, 708, 712, 716, 720, 724, 728, 732, 736, 740, 744, 748, 752, 756, 760, 764, 768, 772, 776, 780, 784, 788, 792, 796, 800, 804, 808, 812, 816, 820, 824, 828, 832, 836, 840, 844, 848, 852, 856, 860, 864, 868, 872, 876, 880, 884, 888, 892, 896, 900, 904, 908, 912, 916, 920, 924, 928, 932, 936, 940, 944, 948, 952, 956, 960, 964, 968, 972, 976, 980, 984, 988, 992, 996, 1000					

Sedaj gld.
60
zelo znižane
vozne cene v
Ameriko.

Preje gld.
105
Ravno ista
vožnja in po-
strežba
kakor preje.

Iz Ljubljane samo 60 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu
v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Californija itd. toliko višje, kolikor je tarfna cena po ameriški železnici; s priznane najboljšimi parniki družbe
Hamburg-Amerika Linie.
Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K are na moj naslov
Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.
1153 52-50

Tovarna pečij

Usta-novljena 1888

Založnik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana
Trnovo, Opekarska cesta
Veliki stradon 9

priloga sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših, prešanih in poljubno barvanih do najprostejših prstenih pečij različnih vzorcev, kakor: **renais-sance, barok, gotsko, secesion itd.** kakor tudi štedilnike in kruhne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki franko in brezplačno.

Ustanovljeno leta 1842.

1563 58

Tovarna in prodaja olinatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in kompotar:
Miklošičeva cesta šte. 6.
Delavnica:
Igriške ulice šte. 8.

Slikarja napisov

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove porde, karbolinoleja itd.

Priloga se tudi sl. občinstvu za vse v najmoj stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane rečno in fino po najnižjih cenah.

Telefon 154.

Prva domača —
slovenska pivovarna
G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice 12

priloga slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni **marčno in na bavarski način**
varjeno pivo

Odlakovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlikovanjem **grand prix in zlato kolajno.** 52-10

Ustanovljena leta 1854.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priloga
izvrstno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti.
1009 52-10

Fr. Šupevc

priloga velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjli, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplotno pripravljamo in zagotavljamo točno in pošteno postreči.

LJUBLJANA,
Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

Avgust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priloga se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne križe, kolle, peči, vrtni klopi, mize, stebre, frombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.**

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.
472 50-35

Velika zaloga čevljev

za gospode, dame, otroke,
č. duhovnike in častnike.
Solidno blago.
Nizke cene.

Gamaše, galoše.
Zaloga obuval
1335 52-45
D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz-a

v Ljubljani

priloga: **pristni rženi, pšenični in mlečni kruh, pecivo h kavi, bričke, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhori i. dr.**

1051 52-10
**Na dan štirikrat sveže pe-
oivo in sicer:**
ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-10
Trpežnejša in lažjejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:
Janko Traun
Izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.
1007 24-11

102 52-83

MOTORI

Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mlino in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4-5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalniki za kose, cena 8 K za komad
Mlatilnice, gepeljni, slamoreznice in klinje najboljših vrst se dobé v zalogi

Fran Zeman-a

Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 2
2 52-33 Filijalka
Resljeva cesta šte. 7

priloga
najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

BR. NOVAKOVIĆ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja na drobno in na debelo.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-9

Hidralične vidre in sesalke

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

prilagočena se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroji, obhajilne mize, ogreje na mizodvoru, obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelodode, železna okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: valjasti zastori in solinčne platne po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša št. 19)

prilagočena

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.

Spalneterjedilne
sobe za salone.

Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otroške vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1564 38

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

P 124/s
110

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Kamniku je po prošnji lastnic gospe Mar. Fischer starejše in nedeletnih: Marije, Ane, Helene in Jovane Fischer naprodaj po javni dražbi zemljišče vložek št. 224 kat. občine Kamnik tvoreči „hotel Fischer“; k istemu spada hiša št. 99 v Kamniku, vrtni salon, ledenica, drvarnica, kopalnica, gospodarsko poslopje (obstoječe iz remize za voze, hleva in šupe za steljo), velik lep senčnat vrt in vsa za obrat hotela potrebna pritoklina kakor tudi premičnine; za vse to se je ustanovila izključna cena v znesku 50.000 K. Dražba se bo vršila

dne 25. avgusta 1904

dopoludne ob 9 uri pri tem sodišču.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. — Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. — Dražbeno izkupilo je založiti pri tem sodišču. — Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri tem sodišču v sobi št. 3.

C. kr. okrajno sodišče v Kamniku, oddelek I., 1330 3-3
dné 5. avgusta 1904.

„RED-STAR-LINE“

RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Gld. 70.—

za železnico in barko.

Hitra in varna vožnja na moderno opremljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Ivan Nep. Resman.

C. kr. priv. zavarovalna družba

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih reči, nadalje proti požarnim škodam živino, zaloge vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopjih in kopcih;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Vplačana delniška glavica: K 2.400.000.

Rezervni fond 33.600.000.

Stanje zavarovanih svot 135.000.000.

Letni dohodki na premijah 4.950.000.

Družba zavaruje na oboješko življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti, glavica plačljiva takoj po zavarovanju smrti na njega zaostale ali kakodruge določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnice, ozir. s priznanjem dosmrtnih rent ob nastali onemoglosti; nadalje sprejema:
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanje otroških dot, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor neovržnost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančneje pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijske ulice št. 6.

1514 12-11

Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvo

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-63

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 5.245.845'40.

Stanje hran. K 5.089.883'14. Denarni K 23.806'306'40. Stanje rez. K 98.238'41.

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

„The Gresham“

zavarovalnica za življenje v Londonu

podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselastrasse 1, v družbeni hiši.

Aktivna družbe 31. decembra leta 1903 K 208.669.245'—

Letni dohodek na premijah in obrestih v letu 1903 „ 31.994.339'—

Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna nakupila itd. od družbinega obstoja (1848) „ 469.518.100'—

Tekom leta 1903 je izdala družba 5613 pogodb o kapitalu „ 42.992.712'—

Kot varščino za avstrijske zavarovance je vlada priznala naslednje vrednosti:

Zalog družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je znašal dne 14. aprila 1904 K 26.416.938'10

Posestvo na Dunaju „ 1.050.000'—

Posestvo v Pragi „ 490.000'—

Izplačana posojila zavarovancem „ 3.605.734'13.

K 31.562.672'23

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarovalne pogodbe, kakor tudi ponudbene obrazce daje brezplačno

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Ljubljani

GVIPON ZESCHKO, Franc Jožefa cesta št. 17.

NB. Tu se sprejmo tudi izvedeni potovalec in zastopniki.

1241 12-2

Franc Jožefov grenki vrelec

„pravi reprezentant kislih vod“.

1049 15-4

V. medic. oddelek splošne bolnišnice na Dunaju.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Brezplačno in poštne prosto

pošilja vsakemu na zahtevanje svoj ilustrovani cenik prva in največja izvozna trgovina z urami, biseri, zlatino, srebrnino, optičnimi stvarmi, godbenimi avtomati itd. 9-2 52-12

Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach

v Mariboru (Štaj.),
Gospodarska ulica 26,
v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 180 gld., srebrna rem.-ura od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje. Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila natančno, vestno in jako ceno.

Postojnska jama!

Na Veliki Šmaren, dne 15. avgusta t. l.

ob 3. uri popoldne

vršila se bode običajna

jamska veselica

z godbo, plesom in petjem pri izključno električni razsvetljavi cele jame.

Vstopnina 2 K za osebo. Konec veselice ob 6. zvečer.

Postojnska jama!

Novomesto!

Novomesto!

Novi hotel in kavarna „JACAZ“.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril svoj novo in moderno sezidani hotel, v katerem so potnikom na razpolago prav lepe, popolno z novo opremo urejene sobe v prenočiščih. — Točil bodem fino Puntigamsko pivo, pristna dolenska in druge vrste vina. Izvrstna kuhinja postregla bode vedno z gorkimi in mrzlimi ukusnimi jedili. Obenem priporočujem svojo veliko zalogo Puntigamskega piva v sodčkih in steklenicah. — Predajam na debelo in drobno iz svoje velike zaloge jako fina in zjamčeno naravna vina od 28 vin. liter naprej. Toči se tudi vsakovrstno žganje na debelo in drobno. Potnike na koledvoru sprejemal bode pri vsakem vlaku za moj hotel omnibus „Medved“.

Za prav obilni obisk in velecenjena naročila se najpriščneje priporočuje

Anton Jacaz (Jakac).

1262 10-6

Razglas.

1266 3-3

Na ljubljanski trgovski šoli in vzgojilnici

ustanovljeni l. 1834,

se prične poduk dné 1. oktobra 1904.

Pojasnila in programe daje

Artur Mahr, lastnik in vodja.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša trdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodah po 1/2, 1/4, 1/8, in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pōde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva.

Oljnatih barv, priznane najboljše.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönlunda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, zjamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljše.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Imam večjo zalogo

VOZOV

vseh vrst.

1084 6-5

Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.

Franc Wisjan, izdelovalec vozov
Ljubljana, Rimska cesta št. 14

IVAN JAK in SIN

trgovina s šivalnimi stroji in voznimi kolesi

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 17.

Edini zastopnik za

Dürkoppova kolesa
STYRIA (PUCHOVA) kolesa
in
orožna kolesa

(Waffenräder). 1486 8-2

Ceno kupite

batiste

tuzemske in francoske, v največji izbi od 24 kr. do 1 gld.;

japonsko svilo

priložnostna cena, 78 kr. za meter;

modno blago

po skrajno nizkih cenah za ženske in moške obleke, poslednje se opusti in razproda. Blago za fino moško obleko se dobi za 6 gld.;

Voile de Laine

franc., od 35 kr. do 1 gld. za meter;

bluze

iz svilenega, perilnega blaga in zebrja, najboljše kakovost, lastna manipulacija;

perzijske preproge

po tri metre široke in štiri metre dolge, prej 120 gld., sedaj 65 gld.;

Smirnske imit. preproge

po tri metre dolge, sedaj 5-90 gld.

Razen tega velika množina različnih predmetov, ki se prodajajo po čudovito znižanih cenah, in ki si jih je vredno pogledati v trdki

A. Primožič

zaloga modnega in manufakturnega blaga

Ljubljana, Mestni trg 25.